

Concept
NOTA INTEGRAAL JEUGDBELEID

2008-2012

Gemeente Raalte

“De jeugd de kans bieden”

8 mei 2008

Inhoudsopgave

<i>Onderwerp:</i>	<i>Blz:</i>
1. Inleiding	3
1.1 Leeswijzer.....	3
1.2 Aanleiding	3
1.3 Missie	4
1.4 Visie	4
1.5 Deelgebieden en thema's.....	5
2. De uitgangspunten	5
2.1 Uitgangspunten voor uitvoering van het beleid.....	5
2.2 Doelgroep van het jeugdbeleid	6
3. Onderscheid in rollen en verantwoordelijkheden	6
3.1 Ouders	6
3.2 Jongeren.....	6
3.3 Gemeente	6
3.4 Instellingen betrokken bij de jeugd	7
3.5 Provincie	7
4. Relevante landelijke en provinciale ontwikkelingen	8
4.1 Wet Maatschappelijke Ontwikkeling (WMO).....	8
4.2 Centra voor Jeugd en Gezin (CJG)	8
4.3 Visie op de Brede schoolontwikkeling	9
5. Integraal Jeugdbeleid voor de beleidsperiode 2008-2012.....	10
5.1 Instrumenten jeugdbeleid	10
5.2 Aandachtsgebieden integraal jeugdbeleid	11
5.3 Aandachtsgebieden uitgewerkt in deelgebieden en thema's	12
6. Organisatie en communicatie	18
7. Financiën	21
Bijlage 1 Kader notitie Integraal Jeugdbeleid	23
Bijlage 2 Regionale en wettelijke uitgangspunten	29
Bijlage 3 Ontwikkelingen binnen het Integrale Jeugdbeleid	32
Bijlage 4 Visie op de brede school ontwikkeling	35
Bijlage 5 Overlegstructuur Jeugd en onderwijs gemeente Raalte	39

1. Inleiding

Voor u ligt de nota Integraal Jeugdbeleid 2008-2012 met daarin uitgewerkt de visie "Kind centraal: de behoeften van het kind moeten centraal staan in het Integrale Jeugdbeleid" die de basis is voor het Integrale Jeugdbeleid van de gemeente Raalte.

1.1. Leeswijzer

Deze nota begint met de aanleiding, missie en de visie voor het Raalter jeugdbeleid en de principes voor de uitvoering van dit beleid. In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de uitgangspunten voor de uitvoering van het gemeentelijke jeugdbeleid en worden de kaders geschetst waarbinnen het gemeentelijk integraal jeugdbeleid vorm krijgt. In hoofdstuk 3 worden de rollen en verantwoordelijkheden toegelicht (van ouders, jongeren, gemeente en de provincie). In het hoofdstuk 4 wordt aandacht besteed aan de belangrijkste huidige relevante landelijke en provinciale ontwikkelingen.

In hoofdstuk 5 wordt er gekeken naar de toekomst door het beleid voor de periode 2008-2012 te formuleren. Daarbij wordt gekeken naar instrumenten en aandachtgebieden die van belang zijn voor de toekomst van ons beleid.

De hierboven genoemde aandachtsgebieden worden uitgewerkt in deelgebieden en thema's. In jaarplannen zal dit verder moeten worden uitgewerkt in 'acties die wij gaan ondernemen'.

In de laatste hoofdstukken worden de organisatorische zaken besproken (hoofdstuk 6 Organisatie en communicatie, hoofdstuk 7 financiële paragraaf).

Om een zo compleet mogelijke beeld te kunnen schetsen en tegelijkertijd niet van deze nota een dik boekwerk te maken, hebben wij ervoor gekozen om een gedeelte van de relevante informatie te bundelen in de bijlagen.

1.2. Aanleiding

De aanleiding tot het tot stand komen van deze nota is om de samenhang binnen het Integrale Jeugdbeleid van de gemeente Raalte in beeld te brengen met als uiteindelijke doel de partners rondom het kind actief met elkaar te verbinden.

De gemeente is verantwoordelijk voor het preventieve lokale jeugdbeleid en daarom zijn de volgende vijf functies van het jeugdbeleid vastgesteld als voorposten van de jeugdzorg:

- informatie en advies
- signalering
- toeleiden naar hulpaanbod
- licht pedagogische hulp
- coördinatie van zorg.

De bovengenoemde vijf functies van het jeugdbeleid hebben betrekking op niet-geïndiceerde jeugdzorg. De gemeente heeft hiernaast echter nog een belangrijke rol als regisseur van de jeugdketen. De gemeente coördineert en stuurt het beleidsproces, schept voorwaarden voor een goede ketensamenwerking, verbindt en activeert partners op verschillende niveaus en maakt productafspraken. Daarmee is de gemeente verantwoordelijk voor een sluitende keten op lokaal niveau en dus voor de vormgeving van de schakels tussen het gemeentelijk domein en de provinciale jeugdzorg.

Daarnaast is zijn de volgende bestuurlijke uitgangspunten aanleiding voor het tot stand komen van deze nota:

Collegeprogramma gemeente Raalte:

Het bestuursakkoord "Actief verbinden" verwoordt ondermeer de strategische visie van de collegepartijen voor de jaren 2006-2010. Over jongeren, c.q. het jeugdbeleid zijn de volgende uitgangspunten vastgesteld:

1. *"De Raad heeft de taak de betrokkenheid van jongeren bij de politiek te bevorderen. Deze raadsperiode zal de raad in overleg met jongeren en scholen initiatieven uitwerken.*

2. *"Deelname aan het arbeidsproces is voor iedereen erg belangrijk. De gemeente zal alles in het werk stellen om dat te bevorderen door er actief op aan te sturen, dat zo weinig mogelijk jongeren zonder startkwalificatie de school verlaten en dat alle jongeren leren of werken (of een combinatie daarvan)";*

3. "Jeugd en Alcohol" is als apart aandachtspunt binnen het jeugdbeleid in het collegeprogramma opgenomen;

4. De kadernotitie Integraal jeugdbeleid, met daarin de thema's en prioriteiten ten behoeve van de periode 2008-2012, vastgesteld door het college op 4 juni jl. en daarop besproken in de raadsplein sessie van 3 juli jl (zie bijlage 1).

1.3. Missie (Wat willen wij?)

De gemeente Raalte wil met het Integraal Jeugdbeleid een verbindende bijdrage leveren aan de ontwikkeling en instandhouding van een infrastructuur, die ruimte biedt aan kinderen en jongeren om:

- in een veilige omgeving op te groeien en actief veiligheid bevorderen;
- gezond op te groeien en zich optimaal te ontwikkelen;
- een gezonde leefstijl te ontwikkelen;
- voldoende kennis en vaardigheden te verwerven om via arbeid in hun levensonderhoud te kunnen voorzien;
- hun talenten te kunnen ontplooiën;
- zich te ontwikkelen tot vrije en verantwoordelijke burgers, die een bijdrage leveren aan een open democratische samenleving;
- in hun vrije tijd activiteiten te kunnen ondernemen die ze leuk of goed vinden.

en het Integrale Jeugdbeleid moet ertoe bijdragen dat ouders en opvoeders in staat zijn hun opgroeiende kinderen:

- te stimuleren, uit te dagen en ruimte te geven;
- veiligheid te bieden, te ondersteunen en te verzorgen;
- het goede voorbeeld te geven;
- zo nodig te corrigeren.

Kortom de gemeente Raalte wil zorgen voor een aantrekkelijke gemeente voor de hele jeugd.

1.4. Visie (Hoe doen wij dat?)

Kind centraal! Dat betekent dat de behoeften van het kind centraal staan in het jeugdbeleid. Dat houdt in dat het beleid en de uitvoering daarvan moeten aansluiten op de leefwereld van het kind en de ouder. Binnen het gemeentelijk beleid moet de nadruk liggen op preventie, vroegtijdig signaleren en zo nodig interveniëren. Een positieve benadering in het jeugdbeleid: kansen voor alle kinderen/jongeren in de gemeente Raalte. Het streven is dat uiteindelijk niemand buiten de boot valt. Een duidelijke rolverdeling: ouders als eerste aanspreekpunt voor de opvoeding en ontwikkeling, daarna volgen de instellingen rondom het kind, lokale overheid (gemeente Raalte), provinciale- en rijksoverheid.

De ontwikkeling van deze jongeren vindt plaats op verschillende deelgebieden binnen het Integrale Jeugdbeleid. Deze deelgebieden zijn onderling verbonden en beïnvloeden elkaar. Ze komen allemaal bijeen in het kind en hebben rechtstreeks invloed op diens ontwikkeling, gezondheid en welzijn. Al deze gebieden verdienen daarom aandacht en moeten zo goed mogelijk in balans zijn of worden gebracht. Ook moet er aandacht zijn voor het optimaal ondersteunen van ouders, zodat zij zorg kunnen dragen voor een goede opvoeding.

Investeren in integraal jeugdbeleid betekent investeren in het kind/de jongere door de risicofactoren op een verstoorde ontwikkeling zo laag mogelijk te houden. Tot slot is de levensloop van het kind leidend voor de richting van het integrale jeugdbeleid, waarbij het beleid de behoeften van het kind in elke levensfase moet volgen en niet andersom.

1.5. Deelgebieden en thema's

De hierboven genoemde visie is uitgewerkt in de volgende met elkaar samenhangende deelgebieden (zie bijlage I: kadernotitie Integraal jeugdbeleid):

- A. *Ontmoeting en recreatie;*
- B. *Lokaal Onderwijsbeleid;*
- C. *Jeugd(gezondheid)zorg;*
- D. *Leerplicht en aansluiting arbeidsmarkt;*
- E. *Invulling van de gemeentelijke regiefunctie (is een middel om het Integrale Jeugdbeleid vorm te kunnen geven).*

De hierboven opgesomde deelgebieden zijn uitgewerkt in de volgende zes thema's die uiteindelijk het Integrale Jeugdbeleid zullen vormgeven:

1. *Jongeren activiteiten en ruimte bieden t.b.v. ontplooiing;*
2. *Doorgaande ontwikkelingslijn voor kinderen van 0 tot 6 jaar;*
3. *Samen met schoolbesturen en overige partners zorgen voor een sterke sociale infrastructuur voor de jeugd;*
4. *Integrale preventieve voorzieningen en afstemming tussen preventieve- en curatieve voorzieningen;*
5. *Kwalificatieleerplicht tot 18 jaar;*
6. *Scholing en arbeidsmarktbeleid zeer nauw verbinden.*

Deze deelgebieden en thema's zijn verder uitgewerkt in paragraaf 5.3.

2. De uitgangspunten voor de uitvoering van het gemeentelijke jeugdbeleid

Vanuit de voorgenoemde visie op het kind/de jongere en diens steeds groeiende kringen van invloed heeft de gemeente een duidelijke rol bij het versterken van de positieve factoren die bijdragen tot het gezond opgroeien tot volwassene. Dit leidt tot een aantal uitgangspunten met betrekking tot het te voeren beleid.

2.1 Uitgangspunten voor de uitvoering van het beleid

- Jeugdbeleid kan niet gestaafd worden door vermoedens of veronderstellingen. Een goed beleid moet vertrekken vanuit realiteit. Daarom is het nodig dat onderzoeksresultaten de basis vormen voor een goede beleidsafweging. De gemeente stimuleert organisaties om na onderzoek, good practices en overleg interventies toe te passen.
- Jeugdbeleid is voorwaardenscheppend. Starten vanuit een positieve invalshoek, van de mogelijkheden van de jeugd, is een basisgegeven voor het beleid dat wij voorstaan. Kinderen en jongeren hebben recht op een gevarieerd en toegankelijk aanbod van voorzieningen en mogelijkheden op allerlei gebieden.
- Jeugdbeleid is positief. Kinderen en jongeren moeten benaderd vanuit hun eigenheid, hun leefwereld, hun wensen en hun mogelijkheden.
- Jeugdbeleid is integraal. Bijna alle beleidsdomeinen en maatschappelijke velden hebben een directe of indirecte impact op, of link met kinderen en jongeren. Structurele samenwerking en een gemeenschappelijke visie met de partners rondom het kind zijn de basiselementen van een geïntegreerd jeugdbeleid.
- Jeugdbeleid is communicatief, informatief en participatief. Op de hoogte zijn van wat er gebeurt, is een basisvoorwaarde om te kunnen participeren en meedenken.
- Het jeugdbeleid moet ervoor zorgen dat kinderen en jongeren optimaal aan alle aspecten, voorzieningen en maatregelen van de samenleving kunnen deelnemen en dat drempels van allerlei aard worden weggenomen (betaalbaarheid, bereikbaarheid, beschikbaarheid).
- Jeugdbeleid is solidair. Solidariteit en uitwisseling tussen jeugd, volwassenen en ouderen zijn cruciaal voor een evenwichtige samenleving. Een investering in een omvattend jeugdbeleid is niet alleen een investering in de toekomst, maar vooral ook in de huidige samenleving.

- Jeugdbeleid erkent verscheidenheid. Het is van belang dat binnen het jeugdbeleid zeer uiteenlopende groepen vertegenwoordigd zijn.
- Tot slot zijn er regionale en wettelijke uitgangspunten ten behoeve van Jeugdbeleid (zie bijlage 2)

2.2 Doelgroep van het jeugdbeleid

In de gemeente Raalte wonen in totaal 37.031 inwoners (1-1-2008). Hiervan is het aandeel jeugd, de bevolking van 0 tot en met 23 jaar, aanzienlijk namelijk 11.074. Dat is afgerond 30% van de totale bevolking. Landelijk is het aandeel jongeren ook 30%.

Wij constateren dat een behoorlijk deel van de Raalter bevolking behoort tot de groep jeugdigen. Dit is het deel van de bevolking dat de toekomst van onze gemeente vertegenwoordigt. Binnen deze groep zijn het de jongste kinderen, waarin investeren het meeste rendement oplevert. Voor de duurzaamheid en veiligheid van onze gemeente is het dus van het grootste belang om te zorgen dat deze kinderen opgroeien tot volwaardige en gezonde burgers. Kortom er moet worden geïnvesteerd in menselijk kapitaal ten behoeve van de toekomst.

Uit ervaringen blijkt dat de jeugd die in de gemeente Raalte woont niet (veel) verschilt met de jeugd uit de andere gemeenten in de regio. Een punt van aandacht met betrekking tot de jongeren in deze regio is het overmatig alcohol gebruik van sommige jongeren.

De gemeente Raalte wil bevorderen dat algemene voorzieningen tijdig en effectief inspelen op situaties waarin jeugdigen extra risico's lopen.

Op basis van landelijke onderzoeken blijkt dat het overgrote deel van de jeugd zonder bijzondere problemen opgroeit (ca. 85%). Goede algemeen toegankelijke voorzieningen op het gebied van onderwijs, sport en cultuur voor jongeren leveren een bijdrage aan dit proces. Slechts een minderheid ondervindt problemen: in het gezin, op school of op de arbeidsmarkt.

3. Onderscheid in rollen en verantwoordelijkheden

Het ontwikkelen van het jeugdbeleid is een proces van samenwerking en afstemming met alle betrokkenen, zowel binnen als buiten de gemeentelijke organisatie. In het jeugdbeleid gaan wij uit van gedeelde verantwoordelijkheid voor de opvoeding en verzorging van jeugdigen, maar de primaire verantwoordelijkheid ligt bij de ouders. Hieronder worden de rollen en verantwoordelijkheden van de diverse partijen vanuit het perspectief van gedeelde verantwoordelijkheid nader omschreven.

3.1 Ouders

Ouders zijn eerst verantwoordelijk voor de opvoeding en ontwikkeling van hun kinderen. De meeste ouders en kinderen slagen erin eventuele problemen die zich daarbij voordoen zelf op te lossen, al dan niet met behulp van familie, vrienden en kennissen.

De partners die rondom het kind staan ondersteunen ouders en opvoeders op basis van gelijkwaardigheid bij bijvoorbeeld opvoedingsvragen.

3.2 Jongeren

Vanaf twaalf jaar wordt van jongeren verwacht dat zij steeds meer zelf de verantwoordelijkheid dragen voor hun doen en laten. Een voorbeeld hiervan is dat jongeren vanaf twaalf jaar een boete kunnen krijgen voor spijbelen op school. Jongeren moeten gestimuleerd worden om meer verantwoordelijkheid te dragen voor bijvoorbeeld de manier waarop zij hun vrije tijd willen besteden of voor de inrichting van hun woonomgeving. Daarom betreft de gemeente Raalte jongeren bij de beleidsontwikkeling door o.a. discussie-middagen over beleidsonderwerpen op bijvoorbeeld de gebieden Integraal Jeugdbeleid en de toekomst visie.

3.3 Gemeente

Alle ouders en jeugdigen krijgen te maken met algemene voorzieningen op het gebied van onderwijs, jeugd(gezond)heidszorg, wonen, welzijn en veiligheid. Daarom vormen deze voorzieningen een belangrijke ondersteuningsstructuur voor ouders en jeugdigen in normale opvoedingszaken. Voor een aantal algemene voorzieningen is de gemeente verantwoordelijk. Dit geldt onder andere voor de jeugd(gezondheid)zorg en welzijnsvoorzieningen. Over andere voorzieningen, zoals het onderwijs, heeft de gemeente minder of in het geheel geen zeggenschap.

Regietaak

De gemeente heeft echter wel een regietaak over alle algemene voorzieningen. Deze bestaat uit het bevorderen van onderlinge samenwerking en afstemming.

Een goede interne samenwerking bij de gemeente is een absolute voorwaarde voor integraal jeugdbeleid. Jeugdbeleid loopt nu eenmaal door de sectoren heen (onderwijsbeleid, openbare orde en veiligheid, volksgezondheidszorg, speelruimtebeleid, sport- en cultuurbeleid, arbeidsmarktbeleid, minimabeleid etc.). De coördinerende beleidsambtenaar jeugdbeleid heeft als belangrijke taak de lijntjes bij elkaar te krijgen.

Daarnaast is het belangrijk dat er een goede overlegstructuur is tussen de instellingen die rondom het kind staan en de gemeente binnen het Integrale Jeugdbeleid. De strategische lijnen worden uitgezet tijdens de twee jaarlijkse Lokaal Educatieve Agenda overleggen met de schoolbesturen, Peuterspeelzalen en de Kinderopvang. In de Regiegroep Integraal Jeugdbeleid worden de beleidslijnen uitgestippeld en de uitvoering daarvan wordt besproken in de uitvoeringsgroepen '0-6 jaar' en 'Primair en Voortgezet Onderwijs (PO/VO)'. Een uitgebreide beschrijving van deze overlegstructuur is opgenomen in bijlage 5.

3.4 Instellingen die betrokken zijn bij de jeugd

Jeugdbeleid is een breed terrein, waarop veel organisaties actief zijn en waar verantwoordelijkheden niet eenduidig zijn georganiseerd. Gedeelde verantwoordelijkheden vormen zowel de kracht als de achilleshiel van het jeugdbeleid. De kracht uit zich erin dat vanuit verschillende organisaties dagelijks vele professionals, leraren, artsen, hulpverleners, welzijnswerkers, wijkagenten etc. zich inzetten voor het welbevinden van de jeugd. De valkuil is dat, juist als gevolg van die brede inzet, de samenhang en afstemming soms moeilijk vorm te geven is.

Het uitgangspunt 'Kind centraal' betekent dat voorzieningen en instellingen bereid dienen te zijn het eigen instellingsbelang ondergeschikt te maken aan het belang van de Raalter jeugd. Dit kan betekenen dat zij over grenzen van hun eigen instelling heen bereid moeten zijn tot dienstverlening dan wel een stap terug te doen voor een andere instelling die een meer passend antwoord kan bieden. Zij dienen bereid te zijn tot samenwerking en waar nodig deel uit te maken van ketens. Dit kan alleen als vanuit een duidelijk gezamenlijk doel wordt gewerkt en heel duidelijk wordt geformuleerd welke resultaten aan deze doelen worden gekoppeld.

3.5 Provincie

De provincie is in het kader van de Wet op de Jeugdzorg verantwoordelijk voor het maken van afspraken met gemeenten over de aansluiting tussen jeugdzorg en lokaal jeugdbeleid. Zorg in het kader van de Wet op de Jeugdzorg is bedoeld voor ernstige opgroei- en opvoedproblemen die de ouders niet zelf kunnen oplossen of beheersbaar kunnen maken, ook niet met hulp van de eigen sociale omgeving of van lokale voorzieningen. De provincie heeft de regieverantwoordelijkheid over de jeugdzorg in het eigen werkgebied.

Het aanbod van opvoed- en opgroei-ondersteuning op lokaal niveau ligt soms dicht aan tegen vormen van jeugdzorg. Dit deel van het lokale jeugdbeleid vormt daarom een essentiële schakel in de jeugdketen.

Beleidsprogramma 'Nieuwe Bezems'

De provincie en de gemeenten zijn samen verantwoordelijk voor een goede aansluiting tussen de jeugdzorg en het preventieve lokale jeugdbeleid en vice versa. In het provinciale beleidsprogramma Jeugdbeleid 2008-2011 'Nieuwe Bezems' zijn hierover afspraken gemaakt.

4 Relevante landelijke en provinciale ontwikkelingen uit 2003-2007

4.1 Wet Maatschappelijke Ontwikkeling (WMO)

Eén van de prestatievelden in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) heeft betrekking op de ondersteuning van de jeugd en hun ouders. De volledige naamgeving van prestatieveld 2 is 'Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden'. Dit prestatieveld heeft betrekking op de in een gemeente wonende jeugdigen en hun ouders.

Aansluiting bij functies jeugdbeleid

Het ligt voor de hand dat gemeenten bij dit prestatieveld aansluiting zoeken bij de door VNG, IPO, Rijk en MO-groep overeengekomen vijf functies van het preventief jeugdbeleid die er op lokaal niveau ten minste moeten zijn:

- Informatie en advies: voorlichting en advies aan ouders over opvoeding. Bijvoorbeeld opvoedingsvoorlichting en opvoedingsadvies door het consultatiebureau of door school.
- Signalering: opsporing van (algemene) problematiek. Voorbeelden hiervan zijn de gezondheidmonitoren jongeren van de GGD (0-12 jaar en 12-24 jaar);
- Toeleiding tot het hulpaanbod: dit heeft betrekking op het totale lokale en regionale hulpaanbod, zoals vroeg- en voorschoolse educatie, onderwijsachterstandsvoorzieningen en HALT-voorzieningen;
- Pedagogische hulp: het bieden van opvoedingsondersteuning aan ouders en gezinnen waar problemen zijn of dreigen te ontstaan en schoolmaatschappelijk werk;
- Coördinatie van zorg: dit betreft het afstemmen en zo mogelijk bundelen van zorg in het geval dat meerdere hulpsoorten nodig zijn om een jeugdige of gezin te ondersteunen.

4.2. Centra Jeugd en Gezin (CJG)

De meest recente ontwikkeling op het gebied van integraal jeugdbeleid is de ontwikkeling van een Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) uiteindelijk in het jaar 2011. Het toekomstige CJG is de overkoepelende ontwikkeling van het Integrale Jeugdbeleid waar de visie van de gemeente Raalte: 'Kind centraal! Daarnaast is het toekomstige CJG een ideaal middel om samenhang te brengen tussen de partners die rondom het kind staan.

De rol van de gemeente is die van regisseur, wat inhoudt dat de gemeente de samenwerkende partijen stimuleert, stuurt en contracteert zodanig dat er heldere, toegankelijke en voldoende dienstverlening aan ouders en kinderen ontstaat. De gemeente werpt zich op als regisseur van het CJG. De VNG pleit voor extra middelen en voor wettelijke vastlegging van deze regierol, zodat deze rol ook daadwerkelijk opgepakt kan worden. Verder stelt de VNG dat het CJG:

- verwijst naar gemeentelijk gefinancierde backofficevoorzieningen en deze aanstuurt;
- verwijst naar niet gemeentelijk gefinancierde backofficevoorzieningen;
- samenwerkt met het indicatiestellende Bureau Jeugdzorg (BJZ), dat een voorpost heeft in het CJG;
- voor de doelgroep werkt: kinderen en jeugdigen van —9 maanden tot 23 jaar en hun ouders en /of verzorgers; en
- tevens dient als vraagbaak voor professionals.

Stand van zaken CJG

Op korte termijn komt voor het eerst de kerngroep CJG, bestaande uit vertegenwoordigers van Bureau Jeugdzorg, Carinova, GGD, SCOS en het Carmel College, bijeen met als doel voorbereidingen te treffen met betrekking tot de ontwikkeling van een toekomstig CJG ten behoeve van de gemeente Raalte.

De volgende ontwikkelingen, waarvan een aantal nog helemaal moet worden uitgewerkt, hangen als het ware onder de overkoepelende ontwikkeling van het centrum voor CJG: het Electronisch Kind, Dossier (EKD), de Verwijsindex (landelijk (VIR) en regionaal (VIS2), Wet op de Jeugdzorg, Integrale Jeugdgezondheidszorg, Passend onderwijs en Klaar voor de start (ambities van 12 gemeenten voor samenwerking op het terrein van de leerplicht/RMC). De uitwerking van deze ontwikkelingen zijn opgenomen in bijlage 3.

4.3 Visie op de Brede schoolontwikkeling

Bij brede schoolontwikkeling gaat het in eerste instantie om een samenwerkingsverband (netwerk) tussen organisaties die rondom het kind staan met als doel het kind en zijn behoeften centraal stellen en een doorgaande ontwikkelingslijn van 0-12 jaar te bevorderen (zie bijlage 4).

Vervolgens is de fysieke en organisatorische uitwerking van de brede school een belangrijke voorwaarde om te zorgen dat de inhoudelijke samenwerking tot stand komt.

Waarom brede scholen in de gemeente Raalte

Gemeente, scholen en instellingen zien het concept van de brede school als een uitstekende mogelijkheid om het voorzieningenaanbod voor kinderen en hun ouders verder te verbeteren en daarmee ontwikkelingskansen voor kinderen te vergroten.

Bij de brede school ontwikkeling gaat het er vooral om dat er kan worden voortgebouwd op datgene wat er tot nu toe al bereikt is. Kernpunt is ook dat de school als onderwijsinstituut niet verandert.

De meerwaarde van de brede school voor Raalte is gelegen in het feit dat onder de noemer van de brede school:

- de samenwerking tussen scholen en instellingen verder versterkt wordt;
- diverse beleidsontwikkelingen geïntegreerd worden (zoals het VVE-beleid, herstructurering en clustering van voorzieningen voor onderwijs, welzijn, cultuur, sport en zorg);
- multifunctionele inzet van ruimtes wordt bevorderd.

Door de brede school ontwikkeling wordt niet alleen een aantal aspecten toegevoegd maar verbetert ook de kwaliteit van de kernfunctie in casu het onderwijs.

5 Integraal jeugdbeleid voor de beleidsperiode 2008-2012

In de Verkenning "Bouwstenen voor betrokken jeugdbeleid" van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) wordt vastgesteld dat de Nederlandse overheid veel doet op veel terreinen en veel projecten ten aanzien van jeugd en opvoeding. Dit geldt zowel voor de rijksoverheid als lokale overheid. Zoals uit de vorige paragrafen blijkt, is ook door de gemeente Raalte veel gedaan in het kader van het jeugdbeleid. De WRR plaatst daarbij een kritische noot: het geheel aan projecten is sterk fragmentarisch. Daardoor komt het voor dat het belang en het recht van kinderen en jeugdigen nu eens wordt uitvergroot en dan weer geheel over het hoofd gezien. Als het recht en het belang van kinderen wel centraal gesteld worden, dan gebeurt dit vanuit het oogpunt van bescherming van de jeugdige en van het beschermen van de maatschappij tegen ongewenst gedrag van jeugdigen. Dat zijn belangrijke principes, maar deze zijn defensief en reactief. Het positieve van actieve deelname aan de Nederlandse samenleving door kinderen en jeugdigen krijgt daardoor te weinig aandacht. In het nieuwe beleid zullen wij meer uitgaan van de positieve benadering in het Jeugdbeleid. Kinderen en jongeren moeten benaderd worden vanuit hun eigenheid, hun leefwereld, hun wensen en hun mogelijkheden.

5.1 Instrumenten jeugdbeleid:

Voor het ontwikkelen en bijstellen van het Raalter integrale jeugdbeleid maken wij gebruik van de volgende instrumenten:

5.1.1 Gezondheidsmonitoren (kinderen 0-12 en jongeren 12-24)

De GGD voert de gezondheidsmonitoren nul tot en met elf jaar en twaalf tot en met drieëntwintig jaar in de regio IJssel-Vecht uit. In het onderzoek onder nul- tot twaalfjarigen waarbij de ouders de vragenlijsten invullen wordt één keer per vier jaar de stand van zaken rond de thema's: gezondheid, vrijetijdsbesteding, lichaamsbeweging en ondersteuning bij opvoeding gevolgd.

Het jeugdgezondheidsonderzoek van twaalf tot en met drieëntwintig jaar vindt ook één keer per vier jaar plaats. De vragen die hier gesteld worden over leefstijl, gezondheid en sociaal psychologische factoren, worden door de jongeren zelf beantwoord.

Doordat het jeugdgezondheidsonderzoek elke vier jaar wordt gehouden, met daarin steeds dezelfde thema's, is goed te volgen hoe jongeren zich ontwikkelen en welke trends gesignaleerd worden. Dit kan leiden tot actualisering van de sociale kaart. Naast deze basis thema's is er ook ruimte om per gemeente andere thema's te onderzoeken. Op deze manier kunnen de effecten van het gemeentelijk beleid worden gevolgd en zonodig bijgesteld. Ook kan het noodzakelijk zijn op grond van signalen nieuw beleid te ontwikkelen.

De resultaten van de onderzoeken worden gepresenteerd in de Regiegroep Integraal Jeugdbeleid en zullen worden ingebed in de beleidscyclus van het Integrale Jeugdbeleid van de gemeente Raalte.

5.1.2 Overlegstructuur Integraal Jeugdbeleid

De gemeente Raalte maakt bij de ontwikkeling van haar integraal jeugdbeleid gebruik van de overlegstructuur op het gebied van integraal jeugdbeleid (zie bijlage 5).

Het LEA (Lokaal Educatieve Agenda) overleg is het onderdeel van de overlegstructuur waar de strategische kaders binnen het Integraal Jeugdbeleid worden bepaald. Tevens is het LEA een adviesorgaan ten behoeve van het college.

Binnen deze strategische kaders worden de beleidslijnen in de Regiegroep Integraal Jeugdbeleid bepaald. Daarnaast is de Regiegroep op het gebied van beleid een adviesorgaan van het college van burgemeester en wethouders op het terrein van het integraal jeugdbeleid. Deze regiegroep zet de beleidslijnen uit t.b.v. de Uitvoeringsgroepen 0-6 jaar en Primair/Voortgezet onderwijs (PO/VO). In de Uitvoeringsgroepen zitten op afroep uitvoerders en signaleerders die op het terrein van jeugd en jongeren werkzaam zijn. De Regiegroep en Uitvoeringsgroepen komen een aantal malen per jaar bijeen om te signaleren, te informeren en te initiëren m.b.t. Integraal Jeugdbeleid.

5.1.3. Jongeren participatie

De gemeente Raalte is in het najaar 2007 begonnen met een eerste aanzet tot het betrekken van jongeren bij het gemeentelijk Integraal Jeugdbeleid 2008-2012. De jongeren hebben aan de hand van

stellingen over 'Jongeren en alcohol', 'de leerplicht', 'Jeugd(gezondheids)zorg' en 'de toekomstvisie van de gemeente Raalte' gediscussieerd over het toekomstige te vormen Integraal Jeugdbeleid van de gemeente. Deze discussies zijn gevoerd door leerlingen van Landstede Beroepsopleidingen en VMBO, HAVO en VWO leerlingen van het Carmel College.

Het streven is om in de toekomst structureel te gaan discussiëren met de jongeren over zaken die met de jeugd te maken hebben. Voorbeelden hiervan in het jaar 2008 zijn: de Wegwijs dag voor jongeren van Carmel College en Landstede Beroepsopleidingen, Jongeren van de Raad en onderwerpen m.b.t. de jeugd in de WMO-raad.

WMO en jongerenparticipatie

Het is van belang dat jongeren betrokken worden bij WMO onderwerpen waarmee de jeugd te maken heeft. Met andere woorden: WMO onderwerpen die over de jeugd gaan zullen met de jeugd moeten worden besproken. Dit zou bijvoorbeeld kunnen in de vorm van een discussiemiddag met de jongeren.

5.2 Aandachtsgebieden integraal jeugdbeleid gemeente Raalte 2008-2012

De belangrijkste aandachtsgebieden voor het integraal jeugdbeleid 2008-2012:

- Opvoedingsondersteuning (WMO) en jeugdgezondheidszorg;
- De fysieke en sociale leefomgeving/ ruimte voor jongeren;
- Sport, cultuur en andere vrijetijdsvoorzieningen;
- Onderwijsbeleid;
- Brede school ontwikkeling;
- Kinderopvang en peuterspeelzaalwerk;
- Startkwalificatie en aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt;
- Vijf gemeentelijke functies in het kader van aansluiting jeugdzorg-jeugdbeleid;
- Goed geborgde en overkoepelende ZAT-structuur t.b.v. het primair onderwijs, voortgezet onderwijs en MBO beroepsopleidingen.
- De ontwikkeling van het Centrum voor Jeugd en Gezin;
- Aandacht oplossing wachtlijsten Speciaal Onderwijs;
- Jeugd en veiligheid;
- Maatschappelijk opvoeden en democratisch burgerschap;
- Beeldvorming over de jeugd, een positieve benadering van de jeugd.

Jaarlijks werkplan

De voorgestelde acties zullen worden beschreven in een jaarlijks werkplan. De Regiegroep Integraal Jeugdbeleid bewaakt, evalueert en stelt waar nodig dit werkplan bij. Eenmaal per twee jaar, in het najaar 2009 en 2011, maakt de Regiegroep Integraal Jeugdbeleid hiervan verslag aan de gemeenteraad. In het werkplan worden verwachte effecten beschreven en een tijdspad waarbinnen de acties zijn uitgevoerd.

5.3 Aandachtsgebieden uitgewerkt in de deelgebieden en thema's:

Thema's

De basis voor het Integraal Jeugdbeleid is de hierboven genoemde visie die in het volgende algemene thema is uitgewerkt: een doorgaande lijn voor kinderen van 0-23 jaar.

Binnen de volgende deelgebieden van het Integraal Jeugdbeleid zal aan de hand van de volgende thema's het beleid vorm worden gegeven:

A. *Ontmoeting en recreatie:*

Thema 1: Jongeren activiteiten en ruimte bieden t.b.v. ontplooiing.

Toelichting:

Jongeren hebben recht op ruimte en activiteiten om zich te kunnen ontplooiën. Binnen dit thema speelt o.a. het consultatiebureau een belangrijke rol aan het begin van het leven van kinderen en hun ouders/verzorgers. Gedurende het verdere levensloop is het van belang dat voor de kinderen/jongeren het aanbod van sportverenigingen, speelplaatsen, tiener- en jongerenwerk goed is geregeld.

Wat willen we bereiken gedurende de komende 4 jaar (deze doelstellingen zullen in de jaarplannen, waar mogelijk, worden uitgewerkt in SMART-doelstellingen):

0-4 jaar:

- voldoende aanbod en ruimte t.b.v. kinderwerk met als gevolg aanbod sociaal-culturele en sportieve activiteiten voor kinderen in hun wijk/woonkern;
- stimulering van brede school netwerken en de betrokkenheid van o.a. voorschoolse voorzieningen en voorzieningen zoals: sportverenigingen en culturele instellingen;
- aanbod van voldoende veilige en schone speelplaatsen voor kinderen in alle wijken en woonkernen van de gemeente Raalte;

4-12 jaar:

- er is voldoende aanbod gericht op bewegen, ontplooiing, taalstimulering, ontmoeting, creativiteit met als doel: kinderen besteden hun vrije tijd vooral actief in plaats van passief;
- voldoende aanbod en ruimte t.b.v. Tienerwerk;
- aanbod van voldoende veilige en schone speelplaatsen voor kinderen in alle wijken en woonkernen van de gemeente Raalte;

12-23 jaar:

- voor 1 januari 2009 is er een ketenbeleid (zoals afgesproken in het regionale Alcoholmatigingsplan Meer drank meer scoren) door het college vastgesteld;
- voldoende aanbod gericht op ontplooiing, bewegen, ontmoeting, creativiteit en cultuur (vraag en aanbod sluiten op elkaar aan) voor 12-19 jarigen (zie cultuur nota);
- jongeren participeren in de wijk bij activiteiten en ontwikkelingen;
- jongeren betrekken bij de gemeentelijke politiek: jaarlijks organiseert de gemeente Raalte een Wegwijsdag t.b.v. jongeren tussen de 14 en 19 jaar: met als doel meer jongeren participeren maatschappelijk en politiek. En het project 'Jongeren van de Raad';
- voldoende aanbod (ambulant) jongerenwerk t.b.v. hangjongeren met als doel:
 - jongeren worden actief in het organiseren van eigen activiteiten;
 - vermindering van overlast door jongeren.
- jongeren hebben meer invloed op zaken die hun leefwereld aangaan.

B. Lokaal Onderwijsbeleid:

Thema 2: Doorgaande lijn voor kinderen van 0 tot 6 jaar.

Toelichting:

Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) heeft als doel een doorgaande lijn te ontwikkelen op het gebied van sociaal emotionele ontwikkeling en taalontwikkeling voor kinderen van 0 tot 6 jaar. Daarbij is het van groot belang om de ouders/verzorgers daarbij te betrekken. Gedurende het verdere levensloop is het van belang dat het volgende goed geregeld is voor de kinderen/jongeren: peuterspeelzalen, scholen en brede school ontwikkeling.

Wat willen we bereiken gedurende de komende 4 jaar (deze doelstellingen zullen in de jaarplannen, waar mogelijk, worden uitgewerkt in SMART-doelstellingen):

- de Ontwikkeling van een Centrum voor Jeugd en Gezin (gereed in 2011) en daarbij de volgende ontwikkelingen:
 - een laagdrempelig informatie- en adviespunt t.b.v. ouders op het gebied van opvoedings- en pedagogische vragen;
 - inzicht bij ouders vergroten in eigen gedrag en leefstijl en de effecten daarvan;
 - signalering en aandacht binnen armoedebeleid voor gezinnen met (jonge) kinderen;
- het vergroten van het bereik van VVO-gecertificeerde peuterspeelzalen;
- voldoende aanbod van professionele kinderopvang door, waar mogelijk, voorwaarde scheppend te zijn;
- het stimuleren van voldoende aanbod van professionele buitenschoolse opvang door, waar mogelijk, voorwaarde scheppend te zijn;
- een goede aansluiting tussen peuterspeelzalen, basisscholen, kinderopvang en ketenpartners jeugdzorg met als doel: verminderen van ontwikkelings- en onderwijsachterstanden:
 - actieve verwijzing van kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en het basisonderwijs naar Breed Zorgteam Weer Samen naar School (WSNS), in de toekomst Zorg Advies Team (ZAS) primair onderwijs. De deelname aan de ZAT primair onderwijs regelen d.m.v. een convenant ter voorkoming van vrijblijvende deelname;
 - voldoende aanbod van schoolmaatschappelijk werk;
 - zorgcoördinatoren die de hulp aan gezinnen met meervoudige problematiek coördineert en zonodig zorg draagt voor de inzet van gezinscoaches;
- anticiperen op de invoering van passend onderwijs met ingang van 2011;
- stimulering van brede school netwerken en de betrokkenheid van o.a. voorschoolse voorzieningen en schoolse voorzieningen zoals bijvoorbeeld: peuterspeelzalen, basisonderwijs, voortgezet onderwijs en kinderopvang;

Thema 3: Samen met schoolbesturen en overige partners zorgen voor een sterke sociale infrastructuur voor de jeugd 6 tot 12 jaar.

Toelichting:

Kinderen/jongeren op zowel sociaal emotionele ontwikkeling als taalontwikkeling een doorgaande lijn aanbieden tussen de voorschoolse -, basisonderwijs – en voortgezet onderwijs periode. Daarbij is het van groot belang om de ouders/verzorgers daarbij te betrekken.

Wat willen we bereiken gedurende de komende 4 jaren (deze doelstellingen zullen in de jaarplannen, waar mogelijk, worden uitgewerkt in SMART-doelstellingen):

- de Ontwikkeling van een Centrum voor Jeugd en Gezin (gereed in 2011) en daarbij de

volgende ontwikkelingen:

- tijdig signaleren van ontwikkelings-, opvoed-, psychosociale of andere problemen;
- preventief alcoholbeleid door middel van alcoholvoorlichting aan jongeren en ouders;
- het verminderen van overgewicht d.m.v. voorlichting en vroegtijdig signaleren van overgewicht;
- vanaf 2009 informatie uitwisseling over jeugdigen m.b.v. VIS2 waardoor een kind/jongere met problemen veel sneller en gericht kan worden geholpen;
- inzicht bij ouders vergroten in eigen gedrag en leefstijl en de effecten daarvan;
- ouders spelen een actieve rol in de aanpak van hun problemen;
- signalering en aandacht binnen armoedebelid voor gezinnen met kinderen;
- kinderen ondersteunen tijdens en /of na echtscheidingsproblematiek;
- het stimuleren van voldoende aanbod van professionele kinderopvang door, waar mogelijk, voorwaarde scheppend te zijn;
- het stimuleren van voldoende aanbod van professionele buitenschoolse opvang door, waar mogelijk, voorwaarde scheppend te zijn;
- anticiperen op de invoering van passend onderwijs met ingang van 2011;
- een goede aansluiting tussen peuterspeelzalen, basisscholen, kinderopvang en ketenpartners jeugdzorg met als doel: verminderen van ontwikkelings- en onderwijsachterstanden:
 - actieve verwijzing van kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en het basisonderwijs naar Breed Zorgteam WSNS (in de toekomst ZAT primair onderwijs);
 - voldoende aanbod van schoolmaatschappelijk werk;
 - zorgcoördinatoren die de hulp aan gezinnen met meervoudige problematiek coördineert en zonodig zorg draagt voor de inzet van gezinscoaches;
- aansluiting basisonderwijs en voortgezet onderwijs a.d.h.v. een overdrachtdossier;
- voldoende aanbod ambulant jongerenwerk in het kader van signalering;
- aanbod sociale vaardigheidstrainingen voor verschillende leeftijdsgroepen
- voldoende aanbod weerbaarheidstrainingen voor verschillende leeftijdsgroepen;
- Preventief leerplichtbeleid:
 - verminderen schooluitval;
 - verzuim vanwege ziekte terugdringen.

C. Jeugd(gezondheids)zorg:

Thema 4: Integrale preventieve voorzieningen en afstemming tussen preventieve en curatieve voorzieningen.

Toelichting:

Jongeren hebben het recht op jeugdzorg waarbij de vraag centraal staat. Om dit te kunnen bereiken moet er een betere afstemming zijn tussen de algemene en de preventieve voorzieningen voor jeugdigen (lokaal) en de jeugdzorg (regionaal). Daarbij is het van groot belang om daarbij de ouders/verzorgers te betrekken.

Wat willen we bereiken gedurende de komende 4 jaren (deze doelstellingen zullen in de jaarplannen van de reguliere JGZ, waar mogelijk, worden uitgewerkt in SMART-doelstellingen):

- de Ontwikkeling van een Centrum voor Jeugd en Gezin (gereed in 2011) en daarbij de volgende ontwikkelingen:
 - tijdig signaleren van ontwikkelings-, opvoed-, psychosociale of andere problemen;
 - vanaf 2011 met behulp van het Elektronisch Kind Dossier (EKD) de gezondheidszorg voor kinderen optimaal ondersteunen;
 - ouders spelen een actieve rol in de aanpak van hun problemen;
 - signalering en aandacht binnen armoedebeleid voor gezinnen met kinderen;
 - kinderen ondersteunen tijdens en /of na echtscheidingsproblematiek;
 - jongeren en ouders spelen een actieve rol in de aanpak van hun problemen waarbij eventueel een Eigen Kracht conferentie kan worden ingezet;
- een goede aansluiting tussen peuterspeelzalen, basisscholen, kinderopvang, basisonderwijs en ketenpartners jeugdzorg met als doel: verminderen van ontwikkelings- en onderwijsachterstanden:
 - actieve verwijzing van kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en het basisonderwijs naar Breed Zorgteam WSNS (in de toekomst ZAT primair onderwijs);
 - actieve verwijzing van Voortgezet Onderwijs naar het Preventie Team (in de toekomst ZAT voortgezet onderwijs). De deelname aan de ZAT voortgezet onderwijs regelen d.m.v. een convenant ter voorkoming van vrijblijvende deelname;
 - actieve verwijzing van Landstede Beroepsopleidingen naar het Traject Bureau (in de toekomst ZAT Landstede Beroepsopleidingen). De deelname aan de ZAT Landstede Beroepsopleidingen regelen d.m.v. een convenant ter voorkoming van vrijblijvende deelname;
 - voldoende aanbod van schoolmaatschappelijk werk;
 - zorgcoördinatoren die de hulp aan gezinnen met meervoudige problematiek coördineert en zonodig zorg draagt voor de inzet van gezinscoaches;
 - snel en effectief bieden van zorgtrajecten bij gesignaleerde problematiek;
- de ontwikkeling van een Vangnet als sluitstuk van het Centrum voor Jeugd en Gezin waarbij de overall regie is geregeld m.b.t. de aanpak van (ernstige) Multi Problematiek. Bij dit Vangnet is het volgende geregeld:
 - Ketenregie: dit betekent dat het Gezin en de jongere met hun multiproblematiek centraal staan. De afzonderlijke organisaties leveren bij het oplossen van de casus hun autonomie in. Dit zal uiteindelijk worden geregeld in een convenant.
- preventief alcoholbeleid (eventueel drugpreventie) door middel van alcoholvoorlichting aan jongeren op scholen.

- **Leerplicht en aansluiting arbeidsmarkt:**

Thema 5: Kwalificatieleerplicht tot 18 jaar.

Toelichting:

Jongeren stimuleren om onderwijs op basis van een volledig programma van leren en werken te laten volgen dat leidt tot het behalen van een startkwalificatie (behalve de leerlingen van het Praktijk Onderwijs). Daarbij is het van groot belang om daarbij de ouders/verzorgers te betrekken.

Wat willen we bereiken gedurende de komende 4 jaren (deze doelstellingen zullen in de jaarplannen, waar mogelijk, worden uitgewerkt in SMART-doelstellingen):

- de Ontwikkeling van een Centrum voor Jeugd en Gezin (gereed in 2011) en daarbij de volgende ontwikkelingen:
 - een laagdrempelig informatie- en adviespunt t.b.v. ouders op het gebied van opvoedings- en pedagogische vragen;
 - tijdig signaleren van ontwikkelings-, opvoed-, psychosociale of andere problemen;
 - vanaf 2009 informatie uitwisseling over jeugdigen m.b.v. VIS2 waardoor een jongere met problemen veel sneller en gericht kan worden geholpen;
 - inzicht bij ouders vergroten in eigen gedrag en leefstijl en de effecten daarvan;
 - ouders spelen een actieve rol in de aanpak van de problemen van hun kinderen;
 - jongeren ondersteunen tijdens en /of na echtscheidingsproblematiek;
 - jongeren en ouders spelen een actieve rol in de aanpak van hun problemen waarbij eventueel een Eigen Kracht conferentie kan worden ingezet;
- Preventief leerplichtbeleid met als doel verminderen schooluitval:
 - actieve verwijzing van kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en het basisonderwijs naar Breed Zorgteam WSNS (in de toekomst ZAT primair onderwijs);
 - actieve verwijzing van Voortgezet Onderwijs naar het Preventie Team (in de toekomst ZAT voortgezet onderwijs);
 - actieve verwijzing van Landstede Beroepsopleidingen naar het Traject Bureau (in de toekomst ZAT Landstede Beroepsopleidingen);
 - aansluiting basisonderwijs en voortgezet onderwijs in de vorm van een 'warme' overdracht a.d.h.v. bijvoorbeeld een overdrachtdossier;
 - aansluiting van het voortgezet onderwijs en beroepsopleidingen in de vorm van een 'warme' overdracht a.d.h.v. bijvoorbeeld een overdrachtdossier;
 - sociale vaardigheidstrainingen zijn geïntegreerd in het onderwijsaanbod;
 - verzuim vanwege ziekte terugdringen;
 - voldoende aanbod van weerbaarheidstrainingen;
 - voldoende aanbod jongerenwerk i.v.m. signalering;
- geen voortijdige schoolverlaters;
- meer jongeren (behalve het Praktijk onderwijs) halen in ieder geval een startkwalificatie;
- voldoende aanbod van stageplaatsen;
- een bedrijvencontactpersoon voor leerwerkplaatsen met aandacht voor de kwetsbare groepen zoals uitstromers uit praktijkonderwijs en wachtlijst sociale werkplaats.

Thema 6: Scholing en arbeidsmarktbeleid zeer nauw verbinden.

Toelichting:

Jongeren scholing aanbieden die goed op de arbeidsmarkt is afgestemd met als gevolg

dat de overgang van school naar arbeid naadloos in elkaar overloopt. Daarbij is het van groot belang om daarbij de ouders/verzorgers te betrekken.

Wat willen we bereiken (deze doelstellingen zullen in de jaarplannen, waar mogelijk, worden uitgewerkt in SMART-doelstellingen):

- de Ontwikkeling van een Centrum voor Jeugd en Gezin (gereed in 2011) en daarbij de volgende ontwikkelingen:
 - een laagdrempelig informatie- en adviespunt t.b.v. jongeren op het gebied van onderwijs- en arbeidsmarkt vragen;
 - jongeren ondersteunen tijdens en /of na echtscheidingsproblematiek;
 - jongeren spelen een actieve rol in de aanpak van hun problemen;
 - aandacht binnen armoedebelid voor jongeren;
 - meer jongeren participeren maatschappelijk en politiek;
- verzuim vanwege ziekte terugdringen;
- meer jongeren (behalve het Praktijk onderwijs) halen in ieder geval een startkwalificatie;
- geen jongeren langdurig werkloos;
- voldoende aanbod stageplaatsen;
- een bedrijvencontactpersoon voor leerwerkplaatsen met aandacht voor de kwetsbare groepen zoals uitstromers uit praktijkonderwijs en wachtlijst sociale werkplaats.

6. Organisatie en communicatie

6.1 Aanpak

Een programmatische aanpak past goed bij de uitvoering van het jeugdbeleid. Daar zijn een aantal redenen voor:

- Door programmatisch te werken wordt voorkomen dat er een onoverzichtelijk geheel aan losse projecten en acties ontstaat. Op basis van de programma's worden projecten en acties gekaderd en gelegitimeerd.
- Zowel landelijk (Operatie Jong) als lokaal klinkt er een roep om ontschotting. Vragen en problemen van jongeren lopen door beleidsterreinen als onderwijs, welzijn, zorg e.d. heen. Werken met programma's biedt de mogelijkheid om meer samenhangend naar vragen en problemen te kijken.
- Door een nog te ontwikkelen programmatische aanpak wordt het stellen van prioriteiten vergemakkelijkt en kunnen menskracht en middelen effectief worden ingezet.

6.2 Cyclus voor verantwoording en beleidsaanpassing

Deze nota is in samenspraak met de partners uit Integrale Jeugdbeleid veld tot stand gekomen. Daarbij is gebruik gemaakt van de volgende overleggen binnen het Integrale Jeugdbeleid: uitvoeringsoverleggen '0-6 jaar' en 'Primair- en Voortgezet Onderwijs (PO/VO)', 'Regiegroep Integraal Jeugdbeleid' en de 'Lokaal Educatieve Agenda (LEA)'. Daarnaast is deze nota met de beleidsmedewerkers van de afdeling Maza en de betrokken ambtenaren van de afdelingen Sociale Zaken, Communicatie en Financien besproken.

Na vaststelling van de nota Integraal jeugdbeleid door de raad zullen ten behoeve van elk nieuw schooljaar uitvoeringsprogramma's worden vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders en ter informatie aan de raad worden aangeboden. De Regiegroep Integraal Jeugdbeleid zal het college van B&W adviseren over deze uitvoeringsprogramma's. Na afloop van een schooljaar worden de uitvoeringsprogramma's geëvalueerd en de bevindingen van deze evaluaties worden ter informatie aan de raad gepresenteerd.

In de loop van 2011 wordt gewerkt aan de nieuwe nota Integraal jeugdbeleid gemeente Raalte voor de beleidsperiode 2012-2016.

6.3 Communicatieplan

6.3.1 De focus van de communicatie

Communicatie met de jeugd en hun ouders/verzorgers is een van de belangrijkste actiepunten van het jeugdbeleid. De drie pijlers waarop de communicatie rust zijn dan ook informeren, activeren en participeren. We willen jongeren, hun ouders en alle inwoners van Raalte maximaal informeren over het jeugdbeleid en daarnaast jongeren activeren tot participatie. Een succesvol jeugdbeleid kan niet zonder de actieve betrokkenheid van de jongeren en hun ouders/verzorgers zelf. Waar mogelijk leveren jongeren dan ook zelf ideeën en voeren die ook uit.

6.3.1.1 Informeren (kennis)

Als we jongeren willen activeren om hun tijd zinvol te besteden, moeten we er in ieder geval voor zorgen dat jongeren, maar ook hun ouders/verzorgers en andere doelgroepen weten welke mogelijkheden er zijn om die tijd in te vullen.

Een mogelijk in te zetten middel hierbij is bijvoorbeeld het oprichten van één centraal digitaal informatiepunt (bijvoorbeeld een jongerenpagina als onderdeel van de gemeentelijke website) voor en door jongeren in Raalte.

6.3.1.2 Activeren (houding)

Naast het verstrekken van informatie willen we jongeren ook activeren. We willen ze stimuleren om aan activiteiten deel te nemen. Via bijvoorbeeld de hierboven genoemde gemeentelijke website, maar ook via andere middelen zoals bijvoorbeeld de gemeentepagina's in Het weekblad van Salland, of flyers/posters op nader te bepalen distributiepunten kunnen jongeren een overzicht krijgen alles wat er in de gemeente te doen is. Daarnaast zijn er natuurlijk ook altijd jongeren die zelf ideeën hebben

voor nieuwe initiatieven. De eerste doelstelling is dan ook dat we zoveel mogelijk jongeren moeten motiveren om aan het aanbod dat er is deel te nemen; al dan niet via hun ouders/verzorgers of via andere kanalen. Tweede doelstelling is dat we onze jongeren motiveren zelf met ideeën te komen. Een mogelijk in te zetten middel hierbij zou in de toekomst het 'burgerinitiatief' kunnen zijn. Jongeren worden uitgedaagd initiatieven te ontplooiën die voor hen en hun omgeving een positieve betekenis hepen. De gemeente stelt hiervoor een nader te bepalen budget beschikbaar. De jongeren moeten zelf een aanvraag indienen en daarna zelf hun plan uitvoeren. Daarnaast wordt gedacht aan discussie bijeenkomsten met de jongeren van het Carmel College en Landstede Beroepsopleidingen over allerlei onderwerpen binnen het Integrale Jeugdbeleid van de gemeente Raalte.

6.3.1.3 Participeren (gedrag)

We willen graag dat onze jongeren participeren in de voorzieningen voor jongeren. Niet alleen zal de activiteit dan beter aansluiten bij de behoeften van de jongeren. Participeren op jonge leeftijd maakt de jongeren ook rijp voor een blijvend actieve rol in de samenleving van de gemeente Raalte. Ze leren verantwoordelijkheid te dragen, te organiseren, te vergaderen, om te gaan met conflicten etc. Waardevolle vaardigheden om later in te zetten bij een vereniging of in de politiek.

6.3.2 Doelgroepen

- Jongeren (alle jongeren in de leeftijd van 0 tot en met 23 jaar)
- ouders/verzorgers
- intermediairs (Overlegstructuur Integraal Jeugdbeleid)
- Politiek
- Alle burgers
- Onderwijs
- Instellingen binnen het Integraal Jeugdbeleid

6.3.3 Doelgroepen en communicatiedoelen

6.3.3.1. Communicatie met jongeren richt zich op:

- a. Jongeren informeren
- b. Jongeren activeren
- c. Jongeren participeren

6.3.3.2. Communicatie met ouders en verzorgers richt zich op:

- a. Informeren (bijvoorbeeld over voorschoolse educatie)
- b. Activeren

6.3.3.3. Communicatie met intermediairs (Overlegstructuur Integraal Jeugdbeleid) richt zich op:

- a. Helderheid verschaffen over in- en output van intermediairs
- b. Overdragen gemeentelijk jongerenbeleid
- c. Het creëren van afstemming
- d. Hoe kan er samengewerkt worden?

6.3.3.4. Communicatie met de politiek richt zich op:

- a. Hoe wordt het jeugdbeleid concreet uitgevoerd?
- b. Hoe geeft de wethouder hieraan vorm?
- c. Welke resultaten worden bereikt?

6.3.3.5. In de communicatie met alle burgers gaat het om:

- a. Informeren over doelstellingen van het jeugdbeleid
- b. Informeren over de resultaten van het beleid

6.3.4 Planning

Na vaststelling van deze nota en deze daarop gebaseerde richting voor de communicatie van jeugdbeleid, wordt een en ander nader geconcretiseerd in een jaarlijks communicatieactieplan. Hierin

zullen onder meer nadere meetbare doelstellingen worden geformuleerd en keuzes worden gemaakt voor in te zetten middelen.

6.3.6 Evaluatie

Eind 2008 volgt een eerste tussen-evaluatie waarbij de doelstellingen van bekendheid met het gemeentelijke beleid en de waardering, in de vorm van een enquête, worden onderzocht. Op basis van de resultaten worden nieuwe doelstellingen opgesteld voor het verdere communicatie-traject.

7. Financien

Het betreft hier een overzicht van de budgetten voor 2008 (exclusief apparaatkosten). De gemeenteraad stelt jaarlijks bij de begroting de budgetten vast.

Activiteiten	2008	Eenmalig/ Structureel budget	Rijks-/ Provinciaal/ gemeentelijke bijdrage	Uitvoerende instantie
Nota speelplaatsenbeleid	63.224,-	S	G	Gemeente
Jongerenwerk	3.116,-	S	G	Landstede
	2.870,-	S	G	Provincie
	73.840,-	S	G	Carinova
Jongeren en politiek	5.000,-	S	G	Gemeente
Subsidiering peuterspeelzalen	553.784,-	S	G	Stichting Peuterspeelzalen Raalte
Voor- en vroegschoolse Educatie	56.929,-	S	R	Stichting Peuterspeelzalen Raalte
Schoolbegeleiding	143.010,-	S	G	School- begeleidings- diensten: IJsselgroep en Centraal Nederland
Schoollogopedie	125.218,-	S	G	Gemeente
Centrum voor Jeugd en Gezin	556.652,-	S	R	Diverse instanties (moet nog worden ontwikkeld)
VIS2	10.000,-	S	G	Arcon, Ruisendaal en Skopos
Gezinscoaching	17.000,-	E	G	Carinova
	15.993	E	P	Carinova
Elektronisch Kind Dossier (EKD)	pm			Diverse instanties (moet nog worden ontwikkeld)
Eigen Kracht (t/m 2011)	35.000,-	S	G	Carinova
Project alcoholmatiging jeugd	pm			Diverse instanties (moet nog worden ontwikkeld)
Uniform deel Jeugdgezondheidszorg (in totaal)	495.128,-	S	R	Carinova
Maatwerk deel Jeugdgezondheidszorg (in totaal)	25.788,-	S	G	Carinova
	10.547,-	S	G	GGD
RMC	11.000,-	S	R	Gemeente
Halt	10.447,-	S	G	GGD
Leerlingenvervoer	583.451,-	S	G	TCR
Totaal budget t.b.v. het Integraal Jeugdbeleid	2.797.997,-			

De verwachting is dat de uitgaven voor 2008 binnen de hierboven opgesomde budgetten zal blijven. Daarnaast is de verwachting dat de uitgaven voor 2009 en verder binnen de budgetten zullen blijven.

Nieuw beleid t.b.v. 2009 en verder:

Om het Integrale Jeugdbeleid in de toekomst goed te kunnen uitvoeren zal worden voorgesteld om de volgende budgetten via de begroting 2009 en verder (structureel beleid) mee te nemen.

Activiteiten	2009	Eenmalig/ Structureel budget	Uitvoerende instantie
Gezinscoaching	17.000,-	S	Carinova
Project alcoholmatiging jeugd	7.500,-	S	Tactus
Totale kosten nieuw beleid Integraal Jeugdbeleid	24.500,-		

BIJLAGE I

KADERNOTITIE INTEGRAAL JEUGDBELEID

Verantwoordelijk afdelingshoofd: Allard Borst
Coördinator van het plan: Richard Tennekes
Verantwoordelijk wethouder: Jos Elshof

Startdatum: april 2007
Einddatum: december 2007

Uitgewerkte probleemstelling

Rol van de gemeente

De gemeente is binnen het integrale jeugdbeleid verantwoordelijk voor de preventieve jeugd (gezondheids) zorg en de provincie voor de geïndiceerde jeugdzorg. Over de afstemming tussen de preventieve jeugd (gezondheids) zorg en de geïndiceerde zorg zijn er tussen de gemeente en de provincie afspraken gemaakt in het actie programma 2005-2008.

De gemeente zal als regisseur van het integrale jeugdbeleid op advies van de Operatie Jong het kind centraal moeten stellen. Om deze regierol goed te kunnen uitvoeren zal de gemeente de instellingen rondom het kind samen met elkaar actief verbinden.

Bestuurlijke uitgangspunten

Collegeprogramma gemeente Raalte:

Het bestuursakkoord "Actief verbinden" verwoordt ondermeer de strategische visie van de collegepartijen voor de jaren 2006-2010. Over jongeren, c.q. het jeugdbeleid zijn de volgende uitgangspunten vastgesteld:

1. "De Raad heeft de taak de betrokkenheid van jongeren bij de politiek te bevorderen. Deze raadsperiode zal de raad in overleg met jongeren en scholen initiatieven uitwerken. De instelling van een jongerenraad komt hierbij aan de orde";
2. "Deelname aan het arbeidsproces is voor iedereen erg belangrijk. De gemeente zal alles in het werk stellen om dat te bevorderen door er actief op te sturen, dat zo weinig mogelijk jongeren zonder startkwalificatie de school verlaten en dat alle jongeren leren of werken (of een combinatie daarvan)";
3. "Jeugd en Alcohol" is als apart aandachtspunt binnen het jeugdbeleid in het collegeprogramma opgenomen.

Ambtelijke uitgangspunten

Uitgangspunt van deze nota is dat het gaat om preventief integraal jeugdbeleid met een koppeling naar het curatieve integrale jeugdbeleid.

De nota Integraal Jeugdbeleid is bedoeld als gemeentelijke paraplu boven alle afzonderlijke jeugdbeleidsterreinen en geeft inzicht in de samenhang tussen de terreinen en stelt voor de komende periode 2008-2012 de prioriteiten in het jeugdbeleid.

Daarnaast zal deze nota koppelingen hebben met de volgende nota's: WMO-beleidsplan (2007), nota Lokaal Gezondheidsbeleid, Sportvisie (sportbeleid), nota accommodatiebeleid (2007) het jaarlijkse leerplichtverslag (leerplichtbeleid), verordening leerlingenvervoer, VVE-plan van de peuterspeelzalen en het onderwijs en convenant schoolbegeleiding, nota Speelplaatsenbeleid, Cultuurnota (2007) en bibliotheekwerk (uitvoeringsplan).

Uitgangspunten partners uit het Integrale Jeugdbeleid veld

De partners uit het veld hebben aangegeven dat er behoefte is aan een samenhangend Integraal Jeugdbeleid gezien de toekomstige integrale ontwikkelingen in de maatschappij. Daarbij is het noodzakelijk dat de huidige overlegstructuren worden aangepast aan de eisen van deze tijd.

Regionale uitgangspunten en wettelijke taken

De gemeente Raalte kan het integrale jeugdbeleid niet alleen uitvoeren en daarom is regionale samenwerking noodzakelijk. Daarnaast heeft dit beleid met een aantal wettelijke kaders te maken (zie bijlage).

Probleemstelling

Een nota Integraal Jeugdbeleid voor de periode 2008-2012 ontwikkelen die aansluit bij de wensen van de politiek, partners intergraal jeugdbeleid en de jongeren om te sturen op de integraliteit van Jeugdbeleid. Géén verkokering, maar actief verbinden door middel van samenwerking met betrokken afdelingen en (externe) instellingen. Geen specialisme als dat niet nodig is, maar juist samenhang.

Thema's

De basis voor het Integrale Jeugdbeleid is het volgende algemene thema: een doorgaande lijn voor kinderen van 0-25 jaar.

Binnen de volgende deelgebieden zal aan de hand van thema's zal het integrale jeugd beleid vorm worden gegeven:

1. *Ontmoeting en recreatie:*

- Thema 1: Jongeren activiteiten en ruimte bieden t.b.v. ontplooiing.

Toelichting:

Jongeren hebben recht op ruimte en activiteiten om zich spelende wijs te kunnen ontplooiën. Binnen dit thema speelt het consultatiebureau een belangrijke rol aan het begin van het leven van jongeren.

Hieronder volgt de huidige stand van zaken en nieuwe ontwikkelingen binnen dit thema:

Nota's: 1. nota speelplaatsenbeleid.

Activiteiten: 1. inloop spreekuren van het consultatiebureau
2. jongerenwerk gemeente Raalte.

2. *Lokaal Onderwijsbeleid:*

Voor- en Vroegschoolse Educatie:

- Thema 2: Doorgaande lijn voor kinderen van 0 tot 6 jaar.

Toelichting:

Voor- en vroegschoolse educatie (vve) heeft als doel een doorgaande lijn te ontwikkelen op het gebied van sociaal emotionele ontwikkeling en taalontwikkeling voor kinderen van 0 tot 6 jaar.

Hieronder volgt de huidige stand van zaken en nieuwe ontwikkelingen binnen dit thema:

Projecten: 1. Onderwijs Achterstandenbeleid Peuterspeelzalen Raalte;
2. VVE basisonderwijs Raalte;

Deze 2 projecten sluiten op elkaar aan (doorgaande lijn).

- Overleggen: 1. O en O overleg (uitvoeringsoverleg);
2. Beleidsoverleg integraal jeugdbeleid.

Onderwijs Achterstandenbeleid:

- Thema 3: Samen met schoolbesturen en overige partners zorgen voor een sterke sociale infrastructuur voor de jeugd.

Toelichting:

Kinderen/jongeren op zowel sociaal emotionele ontwikkeling als taalontwikkeling een doorgaande lijn aanbieden tussen de voorschoolse -, basisonderwijs – en voortgezet onderwijs periode.

Hieronder volgt de huidige stand van zaken en nieuwe ontwikkelingen binnen dit thema:

- Projecten: 1. Overgang basis- naar voortgezet onderwijs;
2. Overgang voortgezet onderwijs naar MBO.

- Overleggen: 1. O en O overleg (uitvoeringsoverleg);
2. Beleidsoverleg integraal jeugdbeleid.

3. *Jeugd(gezondheids)zorg:*

- Thema 4: Integrale preventieve voorzieningen en afstemming tussen preventieve- en curatieve voorzieningen.

Toelichting:

Jongeren hebben het recht op jeugdzorg waarbij de vraag staat centraal en een betere afstemming tussen de algemene en de preventieve voorzieningen voor jeugdigen (lokaal) en de jeugdzorg (regionaal).

Hieronder volgt de huidige stand van zaken en nieuwe ontwikkelingen binnen dit thema:

- Projecten: 1. Uitvoeringsovereenkomst Carinova;
2. Uitvoeringsovereenkomst GGD;
3. VIS 2 (in ontwikkeling);
4. Elektronisch Kind Dossier (EKD) (in ontwikkeling);
5. Centrum voor Jeugd en Gezin (in ontwikkeling);
6. Eigen Kracht conferenties (in ontwikkeling);
7. Projectplan alcoholmatiging jeugd regio IJsselland.

4. *Leerplicht en aansluiting arbeidsmarkt:*

- Thema 5: Kwalificatieleerplicht tot 18 jaar.

Toelichting:

Jongeren stimuleren onderwijs op basis van een volledig programma van leren en werken te laten volgen die leidt tot het behalen van een startkwalificatie.

Hieronder volgt de huidige stand van zaken en nieuwe ontwikkelingen binnen dit thema:

- Projecten
1. HALT;
 2. Arbeids Trainings Centrum (ATC) (in ontwikkeling bij Carmel College).

- Overleggen:
1. Breed zorgplatform (basisonderwijs);
 2. Preventie-team Carmel College (voortgezet onderwijs);
 3. Zorg Advies Team (ZAT) Landstede;
 4. Regionaal Leerplicht Overleg IJsselvecht;
 5. RMC uitvoeringsgroep;
 6. RMC regiegroep;
 7. Justitieel casuïstiek overleg regio IJsselvecht

- Thema 6: Scholing en arbeidsmarktbeleid zeer nauw verbinden.

Toelichting:

Jongeren scholing aanbieden die goed op arbeidsmarkt is afgestemd met alsgevolg dat de overgang van school naar arbeid naadloos in elkaar overlopen.

Hieronder volgt de huidige stand van zaken en nieuwe ontwikkelingen binnen dit thema:

- Projecten:
1. Arbeids Trainings Centrum (ATC) (in ontwikkeling bij Carmel College);
 2. Preventie projecten schuldhulpverlening: onderzoek naar de schuldenproblematiek en daarna de ontwikkeling van preventie projecten;
 3. Sluitende aanpak Wajong jongeren (tot 23 jaar met WSW-indicatie).

5. *Invulling regiefunctie:*

- Thema 7: Actief verbinden.

Toelichting:

Actualisering van de huidige overlegstructuren binnen het integrale jeugdbeleid.

De centrale vraag is: zijn dit thema's binnen het integraal jeugdbeleid die het hele integraal jeugdbeleid bestrijken en zijn er nog speciale punten die het jeugdbeleid nog meer kunnen versterken.

Doelstelling

Het realiseren van de nota Integraal Jeugdbeleid 2008-2012 bedoeld als gemeentelijke paraplu boven alle afzonderlijke jeugdbeleidsterreinen en geeft inzicht in de samenhang tussen de terreinen en stelt voor de komende periode 2008-2012 de prioriteiten in het jeugdbeleid.

Uitgangspunt hierbij is dat deze nota breed wordt gedragen door de politiek, de jongeren en de partners uit het integrale jeugdbeleid veld. Deze nota zal concreet worden uitgewerkt in jaarplannen zodat er snel en adequaat gereageerd kan worden op nieuwe ontwikkelingen binnen het integrale jeugdbeleid.

De nota zal in ieder geval moeten voldoen aan het Verdrag inzake de Rechten van het Kind, Uitvoering Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) beleid en Schakelklassen, Wet op de Jeugdzorg en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO).

Omschrijving te verrichten werkzaamheden

Coördinerend ambtenaar integraal jeugdbeleid zal in samenwerking met de direct en indirect betrokken collega's, wethouder integraal jeugdbeleid, de jongeren en de partners uit het Integrale Jeugd veld zorg dragen voor de totstandkoming van een nota Integraal Jeugdbeleid 2008-2012.

Voorbereidingsfase

Opstellen van een kadernotitie Integraal Jeugdbeleid. Het verzamelen van gegevens: (gemeentelijke) nota's, gezondheidsmonitor (onderdeel jeugd), gemeentelijke cijfers, regionale cijfers, landelijke cijfers en de regelgeving. Informerende gesprekken met partners uit het integraal jeugdbeleid veld en direct betrokken collega's.

Deze fase is na het vaststellen van de kadernotitie Integraal Jeugdbeleid door het college en de raad afgerond.

Uitvoeringsfase

Met behulp van het projectplan de "nota Integraal Jeugdbeleid" het door het college en de raad deze kadernotitie uitwerken tot een nota Integraal Jeugdbeleid voor de periode 2008-2012. Uiteindelijk zal deze nota voor 1 januari 2008 worden vastgesteld door de raad van de gemeente Raalte.

Resultaat uitvoeringsfase

De door de raad vastgestelde nota Integraal Jeugdbeleid voor de periode 2008-2012 vanaf 1 januari 2008 tot uitvoering laten brengen. Daarnaast zal er begonnen worden met de ontwikkeling van jaarplannen.

Beoogd resultaat

Eind 2007 een nota Integraal Jeugdbeleid voor de periode 2008-2012, waarin alle afzonderlijke jeugdbeleidsterreinen zijn opgenomen met daarbij het inzicht in de samenhang tussen de terreinen en de prioriteiten in het jeugdbeleid voor de komende periode 2008-2012. Bij deze nota zal worden uitgegaan van een preventief integraal jeugdbeleid met een koppeling naar het curatieve jeugdbeleid.

Communicatieplan

Externe communicatie met belanghebbenden door middel van:

- O&O-overleg, het Integraal Jeugdbeleid overleg (voormalig KANS-overleg), VVE-overleg en de Lokale Educatieve Agenda en de partners uit het veld die niet bij deze overleggen betrokken zijn.

Communicatie met de jongeren:

- Jongerenplatform, via jongerenwerkers (jongerencentra), posters bij uitgaanscentra, internet en huis aan huisbladen. Daarnaast zijn we nog op zoek naar andere goede manieren om de jongeren te bereiken. Bij de ontwikkeling van de jaarplannen bereiken we de jongeren die we moeten bereiken.

Interne communicatie door middel van:

- De direct betrokken collega's die in de Kern-projectgroep zitten middels projectoverleggen/ voortgangsmailtjes;
- De (indirect) betrokken die in de Kern-projectgroep middels voortgangsmailtjes;
- Voortgang informatie t.b.v. het portefeuillehouders overleg;
- Dit plan van aanpak in het college en naar de inloopavond van de raad;
- Tussenrapportage in het college;

- Eindrapportage in college en raad;
- Tussentijdse afstemming met afdelingshoofd en verantwoordelijk wethouder;
- Tussentijdse afstemming tijdens werkoverleg afdeling MaZa.

Benodigde afdelingen

Afdeling Financiën (i.v.m. de financiële haalbaarheid van de nota en daarnaast m.b.t. de uitbetalingen als gevolg van de uitvoering) en alle afdelingen die direct en/of indirect betrokken zijn bij het integrale jeugdbeleid.

BIJLAGE II

Regionale uitgangspunten

- ontwikkeling "Gezinscoaching" (samenwerking provincie);
- ontwikkeling "Eigen Kracht conferenties" samenwerking provincie);
- ontwikkeling "Centra voor jeugd en gezin" (samenwerking provincie);
- invoering VIS2 (samenwerking provincie) met uiteindelijk een koppeling met het Elektronisch Kinddossier (EKD);
- de ontwikkeling van brede scholen;
- de ontwikkeling van onderwijs en arbeidsmarkt projecten.

Wettelijke uitgangspunten

1. *Verdrag inzake de Rechten van het Kind:*

Het jeugdbeleid van de gemeente vindt een basis in het Verdrag inzake de Rechten van het Kind. Als kinderen worden beschouwd alle burgers tot 18 jaar.

Het verdrag trad voor Nederland op 8 maart 1995 in werking en is het meest geratificeerde internationale mensenrechtenverdrag van de Verenigde Naties (meer dan 170 landen). Het verdrag gaat uit van een positief kindbeleid. Het kind heeft ruimte nodig om te groeien tot een evenwichtige volwassene. Het verdrag gaat daarom verder dan alleen het recht op bescherming. Ook recht op voorzieningen, recht op participatie en rechten voor bijzonder kwetsbare kinderen. De rechten van het kind worden in het verdrag geformuleerd als plichten van de overheid. Plichten tegenover de kinderen en hun opvoeders.

2. *De Wet Onderwijs Achterstandenbeleid (OAB):*

Per 1 augustus 2006 is het Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) van kracht geworden. Het OAB vervangt het Gemeentelijke Onderwijs Achterstandenbeleid (GOA). Scholen worden eerst en vooral verantwoordelijk voor het bestrijden van onderwijsachterstanden. De schoolbesturen ontvangen per 1 augustus 2006 rechtstreeks de rijks gelden voor het OAB. De rol van de gemeente verschuift hierdoor van regisseur naar samenwerkingspartner. Gemeenten ontvangen nog een resterend deel dat ingezet dient te worden voor: Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE), eventueel schakelklassen en jaarlijks overleg met de schoolbesturen. Gemeenten blijven bovendien verantwoordelijk voor de lokale infrastructuur: afstemming van voorzieningen rond het onderwijs.

3. *De Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO):*

De WMO vervangt de Welzijnswet, de Wet Voorziening Gehandicapten en delen van de Algemene Wet Bijzonder Ziektekosten. De WMO is er op gericht het mogelijk te maken dat iedereen jong en oud, gehandicapt en niet-gehandicapt, autochtoon en allochtoon, mét en zonder problemen, volwaardig aan de samenleving kan deelnemen.

Daarnaast blijft, in afwachting van een nadere regeling via de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, de gemeente verantwoordelijk voor een adequate opvangregeling voor kinderen en/of ouders, die opvang nodig hebben vanuit sociaal medische indicatie.

4. *De Wet Inburgering (WI):*

Door deze wet worden bepaalde groepen nieuwkomers én oudkomers verplicht in te burgeren. Aan die inburgeringsplicht is voldaan wanneer het inburgeringsexamen met succes is afgelegd.

5. *De Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB):*

Deze wet uit 1996 regelt de bundeling van verschillende vormen van beroepsonderwijs en volwasseneneducatie (bve), agrarische opleidingen centra, vakscholen (bijv. grafische lycea) en overige. Naast het beroepsonderwijs vallen ook de volwassenen (basis)educatie, het vavo (voortgezet algemeen volwassenenonderwijs) en het cursorisch onderwijs onder de wet.

6. De Wet Gemeentelijke Regelingen Leerlingenvervoer:

In de wet krijgt de gemeenteraad de opdracht om een verordening vast te stellen voor het vervoer van leerlingen naar scholen voor basisonderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs.

7. Wet Openbaar Onderwijs:

De gemeente heeft de grondwettelijke taak om in voldoende mate openbaar onderwijs aan te bieden.

8 De Wet collectieve preventie volksgezondheid:

Het beleid is er op gericht om landelijk te komen tot een integrale JeugdGezondheidsZorg (JGZ). Gemeenten zijn vanaf 1 januari 2003 verantwoordelijk voor regie, beleidsontwikkeling, uitvoering en financiën van de gehele JGZ 0-19 jaar.

9. De Wet op de kinderopvang:

Als gevolg van de invoering van de Wet kinderopvang is de subsidierelatie tussen de gemeente en kindinstellingen voor een belangrijk deel komen te vervallen. Voor de peuterspeelzalen en Peuterplus blijft de gemeente eigen verantwoordelijkheid houden. Daarnaast blijft, in afwachting van een nadere regeling via de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, de gemeente verantwoordelijk voor een adequate opvangregeling voor kinderen en/of ouders, die opvang nodig hebben vanuit sociaal medische indicatie.

10. Wet op de Jeugdzorg

De Wet op de jeugdzorg (per 1-1-2005 ingegaan):

Centrale uitgangspunten van de Wet op de jeugdzorg zijn: recht op jeugdzorg; één bureau jeugdzorg; de vraag staat centraal; en betere afstemming tussen de algemene en de preventieve voorzieningen voor jeugdigen (lokaal) en de jeugdzorg (regionaal).

11. Bibliotheek Wet:

Bibliotheken bereiken alle lagen van de bevolking, met extra aandacht voor jeugd en jongeren, studerende, ouderen, laaggeletterden, en burgers voor wie (digitale) media en de bibliotheek een hoge drempel hebben.

Verdere ontwikkelingen binnen het Integrale Jeugdbeleid:

- Motie Van Aartsen-Bos:

Basisscholen worden vanaf 1 januari 2007 verplicht om van 7:30 tot 18:30 voor- en naschoolse opvang te organiseren als ouders daarom vragen.

- Adviezen Operatie Jong:

Operatie Jong was een samenwerkingsverband van de ministeries van VWS, OCW, Justitie, SZW en BZK. Als eindproduct heeft Operatie Jong een advies uitgebracht om samenhang in het jeugdbeleid te versterken en samenwerking tussen rijk, medeoverheden en partners te verbeteren. Het kind moet centraal staan in het jeugdbeleid.

- Ontwikkeling van de ontwikkeling van een Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG):

De wethouder Jeugd is (als opdrachtgever) bestuurlijk verantwoordelijk voor het CJG en ZAT (Zorg Advies Teams). Verwijsfunctie naar Eigen Kracht conferenties.

- Ontwikkeling van brede scholen:

Brede scholen hebben allemaal gemeen dat de school samenwerkt met andere instellingen zoals kinderopvang, welzijnswerk of muziekschool. Het doel is in het algemeen de ontwikkelingskansen van kinderen te vergroten.

- Aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt:

Scholing en arbeidsmarktbeleid zijn zeer nauw verbonden. In veel re-integratietrajecten is scholing onmisbaar. Op macroniveau is de afstemming van het opleidingsaanbod en van de beroeps- en studiekeuzes op de vraag van werkgevers naar personeel van groot belang. Dit om mismatches op de arbeids- en stagemarkt te voorkomen.

Succesindicatoren peuterspeelzaalwerk 2008 = concrete uitwerking van hoe we het achterstandenbeleid kunnen bereiken

De succesindicatoren voor het peuterspeelzaalwerk in de begroting 2008 zijn de concrete uitwerking van hoe we met het achterstandenbeleid **kunnen** bereiken wat we willen bereiken zijn. Een greep uit deze succesindicatoren is:

- a) Behoud algemeen bereik van 80% onder aantal peuters uit de gemeente Raalte.
- b) Peuterspeelzaalwerk met een sluitende meerjarenbegroting 2008-2011, inclusief toevoegingen aan noodzakelijk op te bouwen reserves en voorzieningen.
- c) Een toename van het aantal sociaal-medische indicaties door andere instellingen naar het peuterspeelzaalwerk t.o.v. het peiljaar 2006; als indicator voor beter bereik van deze doelgroep.
- d) In de periode 2008-2010 stijgt de ouderbijdrage jaarlijks met niet meer dan het inflatiepercentage.
- e) VVE-aanbod op alle peuterspeelzalen.
- f) Verlaging gemiddelde leidster / kind-verhouding voor VVE-groepen naar minder dan 8
- g) Geïndiceerde kinderen hebben de mogelijkheid de peuterspeelzaal meer dan tweemaal te bezoeken.

BIJLAGE III

De volgende ontwikkelingen hangen als het ware onder de overkoepelende ontwikkeling van het centrum voor CJG:

1. **Elektronisch Kind Dossier**

Een andere aanbeveling vanuit Operatie Jong heeft betrekking op het Elektronisch Kinddossier (EKD). Het EKD zal in de toekomst worden gebruikt in de jeugdgezondheidszorg om de signalen over de gezondheid van kinderen en jongeren te registreren. Op dit moment wordt op provinciaal niveau gekeken naar samenwerking met betrekking tot de ontwikkeling van een EKD. De gemeente Raalte volgt deze ontwikkeling intensief.

2. **Verwijsindex: landelijk (VIR) en regionaal (VIS2)**

De landelijke verwijsindex (VIR) registreert (risico)meldingen van jeugdigen tot drieëntwintig jaar. Op provinciaal niveau heeft men gekozen voor het systeem VIS2, waarmee vanuit de hele jeugdketen gewerkt kan worden: van de jeugdgezondheidszorg tot politie, justitie en de Raad voor de Kinderbescherming. De deelnemende organisaties worden door middel van de index geïnformeerd over eventuele betrokkenheid van andere organisaties bij een jongere.

De gemeente Raalte is op dit moment bezig met de invoering van VIS2, die in het voorjaar 2009 gereed moet zijn. Inmiddels is er een Quickscan ten behoeve van de invoering van VIS2 uitgevoerd met als doel: de inventarisatie van de zorgstructuren op het gebied binnen het preventieve jeugdbeleid in de gemeente Raalte.

3. **Wet op de jeugdzorg**

Op 1 januari 2005 is de Wet op de jeugdzorg in werking getreden. In deze wet staan de cliënt en zijn hulpvraag centraal. Cliënten zijn kinderen, jongeren tot 18 jaar en hun ouders of opvoeders die ernstige opgroei- en opvoedproblemen hebben en die niet te helpen zijn via de algemene voorzieningen. Hierbij wordt ook gekeken naar het gezin en de omgeving en in hoeverre zij hun problemen zelf op kunnen lossen. Deze wet heeft als doel om de jeugdzorg samenhangend en vraaggericht te maken. Kernelementen uit deze wet zijn:

- Kinderen, jongeren (tot 18 jaar) en hun ouders hebben recht op jeugdzorg.
- Bureau Jeugdzorg is de toegangspoort tot de gehele jeugdzorg.
- De zorg moet zo dicht mogelijk bij het kind of de jongere gebeuren, zo kort mogelijk duren en zo licht mogelijk zijn.
- Elke provincie krijgt geld van het rijk. De provincie financiert met dat geld Bureau Jeugdzorg en daarmee de toegang tot de jeugdhulpverlening, jeugd-ggz, jeugdbescherming en jeugdreclassering.
- De provincie koopt zorg voor kinderen, jongeren en ouders in bij de jeugdzorginstellingen.
- De provincie maakt met gemeenten resultaatgerichte afspraken over de verantwoordelijkheden voor jongeren met problemen.
- De Wet op de jeugdzorg regelt gezinscoaching: de gezinscoach zorgt ervoor dat de verschillende vormen van hulpverlening op elkaar worden afgestemd en ondersteunt waar nodig het gezin. De raad van de gemeente Raalte heeft tijdens de begrotingsraad in het najaar 2007 extra geld beschikbaar laten stellen voor Gezinscoaching in het jaar 2008.

4. **Integrale Jeugdgezondheidszorg**

De jeugdgezondheidszorg (JGZ) vormt een belangrijk onderdeel van het integraal jeugdbeleid. De JGZ wordt ook wel de 'nuldlijns jeugdzorg' genoemd. Het is de voorliggende preventieve voorziening in de keten voor de jeugd. Het is gericht op het bevorderen, beschermen en bewaken van de lichamelijke, cognitieve en psychosociale ontwikkeling van alle jeugdigen.

Het doel van de JGZ is verschillen in gezondheid te verkleinen en elk kind kansen op gezondheid te bieden. Het beoogde effect van de JGZ is een psychisch en fysisch zo gezond mogelijke jeugd. Op basis van de eigen monitoring en signalen van ouders, leerkrachten of anderen onderzoekt de JGZ de gezondheid van de jeugd en adviseert, bemiddelt of verwijst vervolgens door naar de juiste hulpverleningsinstanties. De jeugdige blijft tijdens het hele proces begeleid door de JGZ. De

hulpverleningsinstanties, waarnaar de JGZ verwijst, rapporteren terug hoe het met het kind gaat. Deze gegevens worden geregistreerd in het integraal elektronisch kinddossier (EKD).

Doelgroep JGZ

De doelgroep van de JGZ zijn kinderen van 0-19 jaar en hun ouders. Daarnaast richt de JGZ zich op intermediaire groepen zoals scholen en gemeenten. Aan risico-individueen en -groepen wordt vaak extra aandacht gegeven.

Integrale JGZ

Sinds 1 januari 2003 is er sprake van een integrale JGZ voor 0-19 jarigen onder regie van de gemeenten. Het Basistakenpakket JGZ bestaat uit een uniform deel en een maatwerkdeel. Het uniform deel bestaat uit producten die gevraagd en ongevraagd op gestandaardiseerde wijze aan alle kinderen van een bepaalde leeftijd worden aangeboden, bijvoorbeeld het monitoren van groei en ontwikkeling. Gemeenten zijn vrij in de manier waarop zij het maatwerkdeel invullen. Het maatwerkdeel moet worden aangeboden, maar gemeenten mogen deze zorg afstemmen op de lokale zorgbehoefte, oftewel de gezondheidssituatie, en op de prioriteiten in de gemeente of regio.

5. Passend Onderwijs

Door de invoering van passend onderwijs in 2011 zullen schoolbesturen alle leerlingen, dus ook degenen met een handicap, beperking of stoornis, een passend onderwijsaanbod moeten bieden. Vooruitlopend op 2011 is het schoolbestuur SCOS uit Raalte op dit moment bezig met de voorbereidingen van het ontwikkelen van een Expertise Centrum met als doel passend onderwijs binnen het primair onderwijs in de gemeente Raalte. Op 21 mei a.s. zal op initiatief van het SCOS door een aantal partners, waaronder de gemeente Raalte, een intentieverklaring Passend Onderwijs worden ondertekend. Met een intentieverklaring spreken deze partners zich uit over de samenwerking in de regio Salland op het gebied van Passend Onderwijs.

Centraal uitgangspunt

Het centrale uitgangspunt bij passend onderwijs is maatwerk voor ieder kind. Waar heeft het kind de beste kansen: het regulier of het speciaal onderwijs? Of een combinatie van beiden? De komende jaren zullen regionale netwerken worden gevormd en deze netwerken zullen deze vragen beantwoorden. Daarbinnen moet een passend onderwijs aanbod aan de zorgleerlingen worden geboden.

Alle leerlingen een plek, minder bureaucratie, geld bij de leerling, betere kwaliteit van onderwijs en zorg. Op basis van experimenten en veldinitiatieven wordt er wetgeving uitgewerkt, die in 2011 in werking zal treden.

6. Klaar voor de start (ambities van 12 gemeenten voor samenwerking op het terrein van de leerplicht/RMC)

Landelijk beleid

Het kabinet wil schooluitval voorkomen door de zorg op de scholen zelf te verbeteren. Het streven is om het aantal voortijdig schoolverlaters te halveren. Dit moet van 71.000 in 2002 naar 35.000 in 2012 afnemen. Op die manier kunnen meer mensen een startkwalificatie halen van tenminste een havo-diploma of een opleiding op niveau-2 van het mbo.

Gemeenten

Gemeenten hebben, in het kader van de RMC-wet, de wettelijke plicht om voortijdig schoolverlaters van 12 tot 23 jaar te registreren en terug te leiden naar scholing. Zij moeten in dit kader op regionaal niveau een sluitend meldings- en registratiesysteem realiseren, zijn verantwoordelijk voor een sluitende aanpak van voortijdig schoolverlaters en de realisatie van een sluitend netwerk rond jongeren tot 23 jaar.

In het beleidsplan 'Klaar voor de start' verwoorden de gemeenten uit de RMC-regio IJssel-Vecht: Staphorst, Kampen, Raalte, Zwartewaterland, Dalfsen, Hardenberg, Hattern, Zwolle, Olst-Wijhe, Heerde, Steenwijkerland en Ommen hun gezamenlijke ambitie voor de komende drie jaren.

Leerplichtbeleid

Leerplichtbeleid is de schakel tussen het integrale jeugdbeleid van een gemeente en het beleid gericht op het voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten, waarin overheid en andere organisaties nauw samenwerken. De gemeenten uit de RMC-regio IJssel-Vecht willen deze verbinding de kans op successen geven, dan vereist dit ook een andere wijze van kijken naar de gemeentelijke leerplichttaken. Traditionele taken als het bijhouden van een leerlingenadministratie en het uitvoeren van de leerplichtwet zijn uiteraard belangrijk. Minstens zo belangrijk zijn echter ook een kwalitatief hoogwaardige bijdrage in zorg- en adviesteams, netwerkorganisaties gericht op het voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten en bijvoorbeeld het eigen gemeentelijke jeugdbeleid of het beleid ten aanzien van werk en scholing. Verschillende gemeentelijke leerplichtmedewerkers kunnen dit uitsluitend waarmaken wanneer zij hiervoor letterlijk de tijd en de ruimte krijgen.

Voorkomen voortijdig schoolverlaten

Optimaal werken aan het voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten, vraagt om samenwerking tussen alle organisaties betrokken bij de leerlingenzorg. Het vereist bovendien dat óók de gemeenten die bij specifieke leerlingen betrokken zijn, nauw samenwerken. Veel jongeren volgen immers niet in de eigen woongemeente onderwijs, maar vallen wel onder de verantwoordelijkheid van de Leerplicht van de woongemeente. De gemeente waarbinnen ze onderwijs volgen, kan onderdeel zijn van de RMC-regio IJssel-Vecht maar ook deel uitmaken van een andere RMC-regio. Dit betekent dat iedere gemeente een helder beeld moet hebben van de bewegingen van leerlingen en afspraken moet maken met alle gemeenten waarin leerlingen uit de eigen gemeente onderwijs volgen.

Geborgd en overstijgend ZAT-systeem

In Raalte is 3 jaar geleden de Kansstructuur weggefallen met als gevolg dat er leemte ontstond die destijds door de Zorg Advies Teams (ZAT) van het onderwijs zijn ingevuld. Het gaat om de volgende ZAT's: Bovenschools Zorgplatform Salland (primair onderwijs), het Preventie Team van het Carmel College (voortgezet onderwijs) en het Trajectbureau Raalte en Zwolle (Landstede Beroepsopleidingen).

Op zich werken de ZAT's binnen het Raalter onderwijs prima maar de regie over de 3 ZAT's gezamenlijk ontbreekt met als gevolg dat er ook geen doorzettingsmacht is bij bijvoorbeeld ernstige multiproblematiek. Daarnaast is de deelname van de instellingen aan deze ZAT's op 'vrijwillige' basis zonder dat er een borging is door middel van een convenant.

Kortom: in de gemeente Raalte ontbreekt een geborgd en een scholenoverstijgend ZAT-systeem ten behoeve van het Integrale Jeugdbeleid en als sluitstuk van het toekomstige Centrum voor Jeugd en Gezin.

Toekomst

In de komende jaren wil de gemeente Raalte binnen het Integrale Jeugdbeleid een geborgd en een scholenoverstijgend ZAT-systeem op basis van een ketenregie betekenen dat het Gezin en de Jongere met hun multiproblematiek centraal staan. Bij ketenregie leveren de afzonderlijke organisaties bij het oplossen van de casus hun automie in. Dit alles moet worden geborgd door middel van convenanten. Het uiteindelijke doel van deze ketenregie is dat aandacht en beleid op maat is voor de 'zorgmijders', de jongeren die door de mazen van de huidige hulpverlening glippen. Hierdoor wordt er ook ingespeeld op jongeren die psychische aandoeningen hebben zoals depressiviteit, anorexia, schizofrenie etc.

Wachlijsten probleem Speciaal Onderwijs

Op dit moment zijn er nog steeds wachtlijsten bij de verschillende vormen van speciaal onderwijs zodat een groot aantal leerlingen die in het reguliere onderwijs niet meer te handhaven zijn niet kunnen worden doorverwezen. Dit heeft als gevolg dat deze leerlingen uiteindelijk thuis komen te zitten met als gevolg stagnatie in de ontwikkeling van deze leerlingen en als dat lang duurt dan kan dat uiteindelijk leiden tot voortijdig schoolverlaten. Daarom is het van belang dat de regio IJssel-Vecht dit probleem van de wachtlijsten bij het ministerie van OCenW op de agenda zet.

BIJLAGE IV

VISIE OP DE BREDESCHOOL ONTWIKKELING

Inleiding

Brede scholen groeien explosief en er komen er alsmaar meer. Het belang van ontwikkelingskansen voor kinderen komt steeds centraler te staan. Dit blijkt uit het recent verschenen 'Brede scholen in Nederland – Jaarbericht 2007'. Ook binnen de gemeente Raalte is het onderwerp brede school aan de orde, een recent voorbeeld is de brede school ontwikkeling in Heino.

Bij brede schoolontwikkeling gaat het in eerste instantie om een samenwerkingsverband (netwerk) tussen organisaties die rondom het kind staan met als doel het kind en zijn behoeften centraal stellen en een doorgaande ontwikkelingslijn van 0-12 jaar te bevorderen.

Vervolgens is de fysieke en organisatorische uitwerking van de brede school een belangrijke voorwaarde om te zorgen dat de inhoudelijke samenwerking tot stand komt.

Waarom brede scholen in de gemeente Raalte

Gemeente, scholen en instellingen zien het concept van de brede school als een uitstekende mogelijkheid om het voorzieningenaanbod voor kinderen en hun ouders verder te verbeteren en daarmee ontwikkelingskansen voor kinderen te vergroten.

Bij de brede school ontwikkeling gaat het er vooral om dat er kan worden voortgebouwd op datgene wat er tot nu toe al bereikt is. Kernpunt is ook dat de school als onderwijsinstituut niet verandert.

De meerwaarde van de brede school voor Raalte is gelegen in het feit dat onder de noemer van de brede school:

- de samenwerking tussen scholen en instellingen verder versterkt wordt;
- diverse beleidsontwikkelingen geïntegreerd worden (zoals het VVE-beleid, herstructurering en clustering van voorzieningen voor onderwijs, welzijn, cultuur, sport en zorg);
- multifunctionele inzet van ruimtes wordt bevorderd.

Door de brede school ontwikkeling wordt niet alleen een aantal aspecten toegevoegd maar verbeterd ook de kwaliteit van de kernfunctie in casu het onderwijs.

Waarom fysiek en organisatorische voorwaarden

De fysieke en organisatorische uitwerking van een brede school is een belangrijke voorwaarde om te zorgen dat de inhoudelijke samenwerking, die lokaal gewenst (zo niet noodzakelijk) is, tot stand komt. Daarbij is het van groot belang om te hechten aan activiteitgebonden ruimten, zodat de nabijheid van voorzieningen de samenwerking tussen de partijen die rondom het kind staan nog meer bevordert.

Daarnaast moet dit meer mogelijkheden bieden tot ontschotting tussen organisaties en het ontwikkelen van nieuwe kindgerichte initiatieven.

Missie (Wat willen wij?) van de brede school ontwikkeling

Bij brede schoolontwikkeling gaat het in eerste instantie om een samenwerkingsverband (netwerk) tussen organisaties die rondom het kind staan met als doel het kind en zijn behoeften centraal stellen en een doorgaande ontwikkelingslijn van 0-12 jaar te bevorderen.

De gemeente wil brede schoolontwikkeling waarbij de inhoudelijke samenwerking tussen de organisaties die rondom het kind staan door een geborgde samenwerking wordt bevorderd. Geborgd wil zeggen dat de deelnemers aan de brede school ontwikkeling niet vrijblijvend deelnemen (convenant/ gezamenlijke gebruiksprogramma's) aan de brede schoolorganisatie.

Visie (Hoe doen wij dat?) van brede schoolontwikkeling

De gemeente Raalte stimuleert inhoudelijke samenwerking tussen de organisaties die rondom het kind staan door voorwaarde scheppend te zijn met betrekking tot de fysieke en organisatorische aspecten van de brede school.

Doelen:

Met de brede school ontwikkeling willen wij het volgende bereiken:

- afname van kinderen met onderwijsachterstanden;
- afname van kinderen met sociaal-emotionele problemen;
- minder kinderen met overgewicht;
- multifunctionele ruimten en specifieke onderwijsruimten;
- zowel fysiek als economisch efficiënter bouwen.

Uitgangspunten:

De realisatie van een brede school vereist een meerjarig ontwikkelingstraject. De koers van dat traject wordt bepaald aan de hand van de volgende uitgangspunten:

- *Hoogwaardige samenwerking*

Hoogwaardige samenwerking tussen scholen en instellingen met rechtspersoonlijkheid. De brede school is in de eerste plaats een netwerk van voorzieningen. De professionals van de diverse instellingen staan garant voor een aanbod van goede kwaliteit. De meerwaarde van een brede school bestaat met name uit de versterking van de samenwerking tussen de diverse disciplines, de manier waarop zich dit vertaalt in een vastgoedconcept is volgend. Professionals en ouders vormen een sluitend netwerk rond het kind en realiseren samen doorgaande lijnen in educatie en opvoeding.

- *Breed aanbod*

Het voorzieningenaanbod van de brede scholen behelst minimaal een combinatie van onderwijs, opvang, welzijn en zorg (zogenaamd basispakket): een integraal aanbod met een doorgaande lijn voor kinderen, waarbij in eerste instantie de aandacht gericht wordt op de leeftijdscategorie van 0 - 12 jaar. Waar mogelijk wordt het aanbod uitgebreid met sport en spel, intensief ICT-gebruik en kunstzinnige en culturele vorming. Bovendien kunnen brede scholen ook ruimte reserveren voor de opvang en integratie van kinderen die op het pedagogische en/of didactische vlak extra aandacht behoeven.

- *Pedagogische visie*

Professionals opereren vanuit gezamenlijke pedagogische basisafspraken. Daarbij gaat het niet om een keurslijf maar om 'huisregels' over het opvoedingsklimaat op de brede school, gedragsregels en normen en waarden. Daarnaast is er een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een goede overdracht van kinderen, de ontwikkeling van een kindvolgsysteem en de afstemming van het aanbod.

- *Bereikbaarheid*

Herstructurering en clustering van voorzieningen voor onderwijs, welzijn, cultuur, sport en zorg bevorderen het bereik en de toegankelijkheid van het aanbod.

- *Accommodatie*

De meest ideale vorm van het brede schoolconcept is in een brede school ontwikkeling in één gebouw of in één cluster van gebouwen (multi-functioneel) activiteitgebonden ruimten. We spreken over ruimten t.b.v. klassikaal lesgeven, eten/drinken, spelen, slapen, bewegen, handvaardigheid, vrije expressie etc. Het gebruik van deze ruimten zal door een gezamenlijk (gebruiks)programma van de deelnemende organisaties worden bepaald.

Voor een toekomstbestendige brede school moet er rek en krimp in de brede school activiteiten mogelijk zijn. Het is belangrijk daarmee rekening te houden bij de locatiekeuze en programma van eisen voor het ontwerp. Met andere woorden bouw enerzijds op een locatie waar je nog kunt uitbreiden in de toekomst en maak een ontwerp waarbij je én kunt aanhaken bij uitbreiding, maar eventueel in de toekomst ook een deel weer kunt afstoten voor andere functies zoals bijvoorbeeld wonen en/of zorg.

In elk geval moet voorkomen worden dat elke deelnemende organisatie zijn "eigen" ruimten in de brede school heeft. Er is dan meer sprake van een bedrijfsverzamelgebouw. Bij organisatiegebonden ruimten geef je de verschillende deelnemers de mogelijkheid tot het afsluiten van de "eigen" ruimten voor medegebruik door andere deelnemers. Daarmee wordt de samenwerking, het ontplooiën van kindgerichte initiatieven en het multifunctionele gebruik weinig gestimuleerd.

- **Organisatie/Beheer**

Het gebruik van deze activiteitgebonden ruimten zal door een gezamenlijk (gebruiks)programma van de deelnemende organisaties worden bepaald. Het gezamenlijke gebruiksprogramma kan onder regie van een professionele beheersorganisatie worden opgesteld. Met behulp van dit gezamenlijke gebruiksprogramma moeten de deelnemende organisaties aan bepaalde prestatienormen van de gemeenten voldoen (het WAT). Het eigendom en beheer van de brede school kan (hangt af van het aantal organisaties dat zal participeren) opgedragen zijn aan een professionele organisatie, die daarvoor 1 geldstroom van de gemeente ontvangt. Hoe groter het aantal organisaties dat gebruik maakt van dezelfde ruimten, hoe noodzakelijker het wordt om het beheer te professionaliseren om een goed technisch en gebruiksbeheer te kunnen waarborgen.

- **Omgevingsgericht**

Scholen zijn geen gesloten instellingen meer maar staan als activiteitencentrum meer in contact met de buurt en de lokale samenleving.

- **Klantgericht**

Klantgericht werken staat voorop. De inspraak en betrokkenheid van de klanten, kinderen en hun ouders, dienen nadrukkelijk te worden vorm gegeven. Daarvoor is meer inzicht nodig in de wensen en behoeften van kinderen en ouders met betrekking tot de toe te voegen voorzieningen.

- **Maatwerk**

De essentie van het concept van de brede school is geen confectie maar maatwerk. Het profiel en het programmatisch aanbod van elk voorzieningencuster dienen verder uitgewerkt te worden op basis van de situatie en behoeften van de klanten, de kinderen en hun ouders.

Rolverdeling brede schoolontwikkeling

Binnen het brede schoolontwikkeling is er een roloverdeling:

- ouders als eerste aanspreekpunt,
- daarna volgen lokale overheid (gemeente Raalte),
- instellingen, provinciale en rijksoverheid.

Verantwoordelijkheid van de Ouders

Ouders zijn eerst verantwoordelijk voor de opvoeding en ontwikkeling van hun kinderen. De meeste ouders en kinderen slagen erin eventuele problemen die zich daarbij voordoen zelf op te lossen, al dan niet met behulp van familie, vrienden en kennissen.

In het gemeentelijke jeugdbeleid moet er meer ruimte komen voor de ouders en opvoeders om hun stem te kunnen laten horen en hen te ondersteunen bij bijvoorbeeld opvoedingsvragen.

Verantwoordelijkheid van de gemeente

Alle ouders en jeugdigen krijgen te maken met algemene voorzieningen op het gebied van onderwijs, gezondheidszorg, wonen, welzijn en veiligheid. Daarom vormen deze voorzieningen een belangrijke ondersteuningsstructuur voor ouders en jeugdigen in normale opvoedingszaken. Voor een aantal algemene voorzieningen is de gemeente verantwoordelijk. Dit geldt onder andere voor de jeugdgezondheidszorg en welzijnsvoorzieningen. Over andere voorzieningen, zoals het onderwijs, heeft de gemeente minder of in het geheel geen zeggenschap.

De gemeente heeft echter wel een regietaak over alle algemene voorzieningen. Deze bestaat uit het bevorderen van onderlinge samenwerking en afstemming en een mooi voorbeeld daarvan is de stimulering van brede school (netwerk) ontwikkeling.

Verantwoordelijkheid van de instellingen die betrokken zijn bij de jeugd

Integraal Jeugdbeleid is een breed terrein, waarop vele organisaties actief zijn en waar verantwoordelijkheden niet eenduidig zijn georganiseerd. Gedeelde verantwoordelijkheden vormen zowel de kracht als de achilleshiel van het jeugdbeleid. De kracht uit zich erin dat

vanuit verschillende organisaties dagelijks vele professionals, leraren, artsen, hulpverleners, welzijnswerkers, wijkagenten etc. en vrijwilligers van sportverenigingen, culturele instellingen etc. zich inzetten voor het welbevinden van de jeugd. De valkuil is dat, juist als gevolg van die brede inzet, de samenhang en afstemming soms moeilijk vorm te geven is.

Voorzieningen en instellingen dienen bereid te zijn het eigen instellingsbelang ondergeschikt te maken aan het belang van de Raalter jeugd. Dit kan betekenen dat zij over grenzen van hun eigen instelling heen bereid moeten zijn tot dienstverlening dan wel een stap terug te doen voor een andere instelling die een meer passend antwoord kan bieden. Zij dienen bereid te zijn tot samenwerking en waar nodig deel uit te maken van ketens. Dit kan alleen als vanuit een duidelijk gezamenlijk doel wordt gewerkt en heel duidelijk wordt geformuleerd welke resultaten aan deze doelen worden gekoppeld. Elke ketenpartner zal in staat zijn tot signaleren, tot het geven van enige pedagogische hulp of verwijzing naar de juiste zorg.

Een voorwaarde om de brede school ontwikkeling te doen slagen is de ondergeschiktheid van het instellingsbelang van de deelnemende instellingen ten behoeve van het centraal stellen van de brede school leerlingen.

Samenvatting brede school

1. Bij brede schoolontwikkeling gaat het in eerste instantie om een samenwerkingsverband (netwerk) tussen organisaties die rondom het kind staan met als doel het kind en zijn behoeften centraal stellen. Met als doel de doorgaande ontwikkelingslijn van kinderen van 0-12 jaar te bevorderen.
2. Het doel van de brede school ontwikkeling:
 - afname van kinderen met onderwijsachterstanden;
 - afname van kinderen met sociaal-emotionele problemen;
 - minder kinderen met overgewicht;
 - zowel fysiek als economisch efficiënter bouwen.
3. De fysieke en organisatorische uitwerking van een brede school is een belangrijke voorwaarde om te zorgen dat de inhoudelijke samenwerking, die lokaal gewenst (zo niet noodzakelijk) is, tot stand komt.
4. Het voorzieningenaanbod van de brede scholen behelst minimaal een combinatie van onderwijs, opvang, welzijn en zorg (zogenaamd basispakket): een integraal aanbod met een doorgaande lijn voor kinderen, waarbij in eerste instantie de aandacht gericht wordt op de leeftijdscategorie van 0 - 12 jaar.
5. Het heeft de voorkeur dat een brede school fysiek 1 gebouw of 1 aaneengeschaakt cluster van gebouwen (multi-functioneel) is met activiteitgebonden ruimten.
6. De verschillende deelnemende organisaties kunnen onder regie van een professionele beheersorganisatie een gezamenlijk gebruiksprogramma op laten stellen die aan de prestatienormen van de gemeente voldoen (Het Wat).
7. Het eigendom en beheer van de brede school kan (hangt af van het aantal organisaties dat zal participeren) opgedragen worden aan een professionele organisatie, die daarvoor 1 geldstroom van de gemeente ontvangt, onder (tenminste de) voorwaarde dat het goedgekeurde gebruiksprogramma daadwerkelijk wordt uitgevoerd.
8. Scholen zijn geen gesloten instellingen meer maar staan als activiteitscentrum meer in contact met de buurt en de lokale samenleving.
9. Brede school ontwikkeling is lokaal maatwerk per situatie.
10. Deze brede schoolvisie zal worden opgenomen in de Verordening Huisvesting Onderwijs van de gemeente Raalte.

BIJLAGE V

Overlegstructuur Jeugd en Onderwijs gemeente Raalte

Hieronder volgt de nieuwe overleg structuur vanuit de gemeente op het gebied van integraal jeugdbeleid in de Raalte.

Beleids- en uitvoeringsoverleggen

0-6 jaar uitvoeringsoverleg

Doel: Uitvoering van ideeën en beleidsadviezen op het gebied van kinderen van 0-6 jaar vanuit de Regiegroep Integraal Jeugdbeleid.

Frequentie: 1 keer per 2 maanden (hangt af van inbreng van agendapunten).

Voorzitter: gemeente

Deelnemers: Carinova Jeugdgezondheidszorg, Stichting KOOS, Landstede Welzijn Raalte, Carinova Maatschappelijk werk, vertegenwoordigers van SCOS en de Mare (groep 1 en 2) GGD-jeugdgezondheidszorg, Stichting Peuterspeelzalen Raalte en MEE IJsseloevers. Op afroep: BJZ, Vluchtelingenwerk, Landstede Educatie etc.

Basis- en voortgezet onderwijs uitvoeringsoverleg

Doel: Uitvoering van ideeën en beleidsadviezen op het gebied van kinderen/jongeren van 7-18 jaar vanuit de Regiegroep Integraal Jeugdbeleid.

Frequentie: 1 keer per 2 maanden (hangt af van inbreng van agendapunten).

Voorzitter: gemeente

Deelnemers: Carinova schoolmaatschappelijk werk, vertegenwoordigers SCOS en de Mare, vertegenwoordiger Carmel College, coördinator WSNS Salland (eventueel), Stichting KOOS, Landstede Welzijn Raalte, Maatschappelijk werk, SBO De Horizon, GGD-jeugdgezondheidszorg en Bureau Jeugdzorg. Afroep: Vluchtelingenwerk, Jeugdagent. Op afroep: MEE IJsseloevers, Landstede MBO etc.

Brede school uitvoeringsoverleg (tijdelijk)

Doel: Inhoudelijke ideeën en beleidsadviezen op het gebied van brede school ontwikkelingen vanuit de Regiegroep Integraal Jeugdbeleid.

Frequentie: 1 keer per 2 maanden (hangt af van inbreng van agendapunten).

Voorzitter: gemeente

Deelnemers: Stichting KOOS, Maatschappelijk werk, Stichting peuterspeelzalen Raalte vertegenwoordigers van de betrokken scholen.

Regiegroep Integraal Jeugdbeleid

Doel: gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen aan college van B&W.

Frequentie: ongeveer 4 keer per jaar.

Voorzitter: portefeuillehouder Onderwijs

Deelnemers: Bureau Jeugdzorg, WSNS (coördinator), KOOS (directeur), Stichting Peuterspeelzalen (directeur), Carmel College, Politie IJsselland (wijkagent), Carinova JGZ, GGD Regio IJssel-Vecht (beleidsmedewerker), MEE IJsseloever, Landstede (welzijn), gemeente (beleidsmedewerker Integraal Jeugdbeleid).

Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO)

Doel: komen tot overeenstemming over gemeentelijke voorstellen op het terrein van lokaal onderwijsbeleid (o.a. huisvesting).

Frequentie: ongeveer 2 x per jaar

Voorzitter: portefeuillehouder Onderwijs

Deelnemers: vertegenwoordigers van schoolbesturen (bovenschools managers) en gemeentebestuur (wethouder en beleidsambtenaar).

Lokale Educatieve agenda

Doel: Gemeenten, schoolbesturen en kinderopvang zijn verplicht om minimaal één keer per jaar gezamenlijk overleg te voeren over het bevorderen van integratie, het tegengaan van segregatie en het bestrijden van onderwijsachterstanden.

Frequentie: ongeveer 2 x per jaar

Voorzitter: portefeuillehouder Onderwijs

Deelnemers: vertegenwoordigers van schoolbesturen (bovenschools managers), vertegenwoordigers van de kinderopvang en gemeentebestuur (wethouder en beleidsambtenaar).

Bestuivingsgroep

Doel: De gemeenten Olst-Wijhe en Raalte en vertegenwoordigers uit het integrale Jeugdbeleid veld elkaar informeren en waar mogelijk afstemmen van beleid/activiteiten.

Frequentie: tenminste 1 keer per jaar

Voorzitter: nader te bepalen.

Deelnemers: In ieder geval schoolbesturen, peuterspeelzalen en kinderopvang uit beide gemeenten.

Casuïstiekbespreking

Zorgplatform Salland (schoolnabije zorg)

Doel: tijdige inschakeling van expertise, multidisciplinaire aanpak

Doelgroep: 3 t/m 12 jarigen uit Olst-Wijhe en Raalte, complexere problematiek (combinatie van leer-, gedrags- en opvoedingsproblematiek)

Frequentie: 1 x per maand

Deelnemers: BJZ, GGD Regio IJssel-Vecht, WSNS (en evt. andere organisaties op afroep)

Preventie Team Carmel College

Doel: voorkomen en oplossen van problemen bij leerlingen van het Carmel College

Doelgroep: leerlingen Carmel College

Frequentie: 1 x per 6 weken

Deelnemers: Riagg, GGD Regio IJssel-Vecht, BJZ, zorgcoördinator Carmel College, Carinova AMW, raad van de kinderscherming en leerplichtambtenaar.